

VYSOKÁ ŠKOLÁ BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA MANAGEMENTU

Rozvoj potenciálu cestovného ruchu mesta Trenčín
Development of Tourism Potential of the Trenčín City

Student:	Paulína Dianová
Vedoucí bakalářské práce:	Ing. Jarmil Adamec, Ph. D.

Ostrava 2013

Zadání bakalářské práce

Student: **Paulína Dianová**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6501R006 Ekonomika cestovního ruchu
Specializace: 02 Ekonomika cestovního ruchu
Téma: **Rozvoj potenciálu cestovního ruchu města Trenčína**
Development of Tourism Potential of the Trenčín City

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Metodika zpracování a cíle práce
3. Teoretické základy cestovního ruchu
4. Charakteristika zvolené destinace
5. Analýza možností rozvoje cestovního ruchu města Trenčína
6. Návrhy a doporučení
7. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

INDROVÁ, Jarmila et al. *Cestovní ruch: základy*. 2. přeprac. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1569-4.

NEJDL, Karel. *Management destinace cestovního ruchu*. Praha: Wolters Kluwer, 2011. ISBN 978-80-7357-673-8.

NOVACKÁ, Ľudmila. *Cestovný ruch, technika služieb, delegát a sprievodca*. 2. vyd. Bratislava: Ekonóm, 2011. ISBN 978-80-225-3237-2.

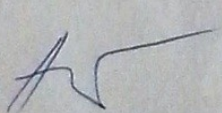
Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

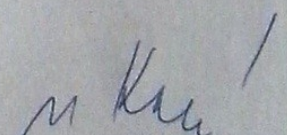
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jarmil Adamec**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 10.05.2013

Ing. Petra Horváthová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prehlásenie

Miesto prísazne prehlasujem, že som celú bakalársku prácu Rozvoj potenciálu cestovného ruchu mesta Trenčín vypracovala samostatne pod vedením pána Ing. Jamila Adamce a uviedla v nej všetky použité zdroje a literatúru.

V Uherském Hradišti dne 10.5. 2013

A handwritten signature in purple ink, appearing to read "Diana", is written over a yellow rectangular highlight. Below the signature is a horizontal dotted line.

vlastnoručný podpis autora

Pod'akovanie

Ďakujem vedúcemu mojej bakalárskej práce Ing. Jarmilovi Adamcovi , Ph. D., za ochotu a všetky cenné rady, ktoré mi boli poskytované v priebehu vypracovávania bakalárskej práce.

Obsah

1.Úvod.....	5
2. Metodika spracovania a ciele práce.....	6
3. Teoretické základy cestovného ruchu	7
3.1 Vývoj definície cestovného ruchu	7
3.2 Systém cestovného ruchu	8
3.3 Predpoklady cestovného ruchu	9
3.4 Druhy a formy cestovného ruchu	10
3.5 Služby cestovného ruchu	12
3.6 Región cestovného ruchu.....	12
3.7 Destinácia a cestovný ruch	14
3.8 Analýza SWOT.....	15
4. Charakteristika zvolenej destinácie.....	17
4.1 Lokalizačné predpoklady mesta Trenčín	17
4.1.1 Prírodné predpoklady	17
4.1.2 Kultúrne predpoklady	18
4.2 Selektívne predpoklady mesta Trenčín.....	24
4.3 Realizačné predpoklady mesta Trenčín	25
4.3.1 Dopravné predpoklady	26
4.3.2 Materiálno-technické predpoklady	27
4.4 Prírodný potenciál mesta Trenčín	32
5. Analýza možností rozvoja cestovného ruchu mesta Trenčín	34
6. Návrhy a odporúčania	39
7. Záver.....	43
Zoznam použitej literatúry.....	44
Zoznam skratiek.....	48
Zoznam tabuliek.....	49

Zoznam obrázkov	50
Prehlásenie o využití výsledkov bakalárskej práce	51
Zoznam príloh	52

1.Úvod

Cestovný ruch je v dnešnej dobe súčasťou nášho života, niekedy si túto skutočnosť ani neuvedomujeme. Je významným spoločensko-ekonomickým javom. Jeho vznik sa začal v dávnej minulosti a v dnešnej dobe patrí medzi najväčšie a najrýchlejšie rozvíjajúce sa odvetvia hospodárstva jednotlivých krajín. Je to oblasť, ktorá zamestnáva vysoký počet ľudí, pomáha ekonomickému rozvoju štátu, tvorbe hrubého domáceho produktu, má svoj vplyv na platobnú bilanciu štátu. Cestovný ruch môžeme z globálneho hľadiska nazvať ako neustály pohyb ľudí a kapitálu po celom svete. Nie je len o poskytovaní a využívaní služieb, ale aj o udržiavaní tradíc, folklóru, kultúre či ochrane životného prostredia.

Téma bakalárskej práce je Rozvoj potenciálu cestovného ruchu mesta Trenčín. Toto mesto má podľa autorky predpoklady pre silný rozvoj cestovného ruchu. Tento názor vychádza nielen z vlastného názoru autorky, ale i bohatej histórie, množstva kultúrnych pamätihodností a kultúrneho života.

Cieľom práce je analyzovať potenciál cestovného ruchu mesta, jeho atraktivity, všetko čo môže byť v Trenčíne zámerom návštevy pre eventuálnych účastníkov cestovného ruchu. Vytvorenie analýzy turistického potenciálu mesta Trenčín viedlo k vytvoreniu návrhov ďalšieho rozvoja mesta, a tým k zvýšeniu jeho turistickej atraktívnosti.

Práca je rozčlenená na niekoľko častí. Jednou z častí je kapitola venovaná teoretickým základom cestovného ruchu. Sú tu spomenuté pojmy cestovný ruch všeobecne, jeho formy a druhy či destinácia. Ďalšou časťou je charakteristika zvolenej destinácie. V tejto kapitole sú uvedené atraktivity mesta Trenčín. Nasleduje analýza SWOT, po nej návrhy a odporúčania.

2. Metodika spracovania a ciele práce

Téma bakalárskej práce sa nazýva Rozvoj potenciálu cestovného ruchu mesta Trenčín. K tvorbe práce boli využité poznatky, ktoré boli získané v priebehu štúdia, použitá bola odborná literatúra a internetové zdroje.

Práca sa skladá z teoretickej a praktickej časti. Teoretická časť sa skladá z kapitoly nazývanej Teoretické základy cestovného ruchu. V kapitole sa nachádzajú definície cestovného ruchu, podrobne rozpísaný systém cestovného ruchu, teória analýzy SWOT, ktorá je použitá v praktickej časti a podobne.

Praktická časť sa skladá z niekoľkých kapitol. V úvode praktickej časti sa nachádza charakteristika zvoleného mesta, je spomenutá jeho história, dôležité pamätihodnosti a atraktivity. Všetko čo môže prilákať potenciálnych účastníkov cestovného ruchu. V ďalšej kapitole je spracovaná SWOT analýza, v ktorej sú spracované silné, slabé stránky, príležitosti a hrozby. Posledná kapitola je súborom návrhov a odporúčaní pre rozvoj potenciálu cestovného ruchu mesta.

Cieľom práce je analyzovať potenciál cestovného ruchu mesta, jeho atraktivity, teda všetko čo môže byť v Trenčíne účelom návštevy pre eventuálnych turistov mesta.

V práci boli použité nasledovné štatisticko výskumné metódy. Jednou z nich je analýza a štúdium písomných dokumentov, čo je klasický a bežný spôsob pri získavaní rôznych informácií. Ďalšia metóda, ktorá bola použitá je dedukcia, je to proces usudzovania na základe určitých predpokladov, od ktorých prichádzame k určitému záveru. Použitá bola analýza SWOT, ktorá už bola spomenutá.

3. Teoretické základy cestovného ruchu

Táto kapitola je venovaná teoretickým základom cestovného ruchu. Konkrétnejšie je vysvetlený vývoj definície cestovného ruchu, sú spomenuté služby, druhy a formy cestovného ruchu, systém cestovného ruchu či predpoklady cestovného ruchu. Kapitola je venovaná tiež stručnému popisu pojmov turistický región, destinácia a analýza SWOT.

3.1 Vývoj definície cestovného ruchu

Cestovný ruch je súčasťou nášho života. Skúmanie cestovného ruchu prešlo mnohými štúdiami pohľad naň je veľmi široký, preto je veľmi obtiažné určiť len jednu a správnu definíciu tohto výrazu.

Gúčík [6] tvrdí, že bádanie cestovného ruchu trvá už vyše sto rokov. Najstaršie práce siahajú do začiatkov 20. storočia. Od 30. rokov 20. storočia začala vlna záujmu o cestovný ruch. Išlo o obdobie po 1. svetovej vojne až po 2. svetovú vojnu. Môžeme spomenúť tieto mená, ktoré sú spojené so skúmaním cestovného ruchu: W. Morgenroth, R. Glückmann, F. Matulay, E. Nový, E. Fodor či M. Troisi.

Podľa slov E. Fodora v publikácii od Gúčíka [6, str.16] môžeme cestovný ruch definovať ako: *„cestovanie osôb, ktoré sa na prechodný čas vzdialia z miesta svojho stáleho bydliska, aby sa inde zdržiavali pre uspokojenie životných a kultúrnych potrieb alebo osobných prianí najrôznejšieho druhu, pričom vystupujú iba ako spotrebitelia hospodárskych a kultúrnych statkov.“*

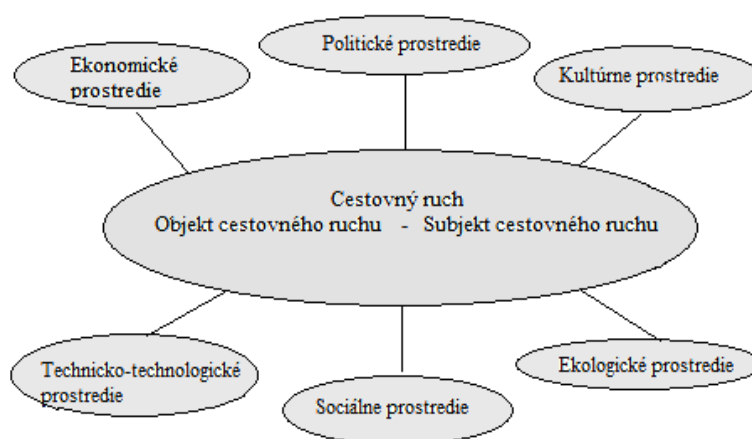
Indrová [11] definuje cestovný ruch ako činnosť osoby, ktorá cestuje na prechodnú dobu do miesta mimo bežného, trvalého bydliska a to na dobu kratšiu než je stanovená, hlavným účelom cesty musí byť iný než vykonávanie zárobkovej činnosti v navštívenom mieste.

Svetová organizácia cestovného ruchu UNWTO z angličtiny United World Tourism Organization. Patrí medzi najdôležitejšie a najväčšie organizácie cestovného ruchu na svete. Hlavným zámerom je podpora rozvoja medzinárodného cestovného ruchu a to nielen z ekonomického hľadiska, ale aj z hľadiska sociálneho a kultúrneho, t.j. lepšie pochopenie ostatných kultúr sveta, tým prispieva k upevňovaniu svetového mieru. [5]

3.2 Systém cestovného ruchu

Orieška [12] vo svojej knihe tvrdí, že cestovný ruch sa skúma ako systém, ktorý zahŕňa určité dynamické vzťahy. Tvorí ho dva podsystemy, a to objekt cestovného ruchu a subjekt cestovného ruchu. Medzi nimi sú isté vzťahy, ktorých výsledkom sú druhy a formy cestovného ruchu. Jestvuje tu aj okolie, ktoré cestovný ruch ovplyvňuje a nazývame ho vonkajšie okolie.

Obr. 3. 1 Cestovný ruch ako systém

Zdroj: [12]

Subjekt cestovného ruchu predstavuje návštevníka. Návštevník môže byť:

- stály obyvateľ – v domácom cestovnom ruchu žije táto osoba aspoň 6 po sebe nasledujúcich mesiacov, na rozdiel od zahraničného cestovného ruchu je to osoba, ktorá žije v danej krajine aspoň jeden rok
- turista - účastník cestovného ruchu, ktorý strávi v danej destinácii aspoň jedno prenocovanie, turistu môžeme ďalej rozdeľovať na: turistu na dovolenke (pobyt trvá zväčša 7 až 8 dní) a krátkodobého turistu (minimálne jedno prenocovanie, no maximálne zväčša 3).
- výletník - je účastník cestovného ruchu, ktorý sa v danej destinácii nezdrží viacej ako 24 hodín, bez toho, aby prenocoval v danom mieste.

Toto rozdelenie bolo vykonané na základe medzinárodnej konferencie OSN o štatistike cestovného ruchu v Ottawe v roku 1991. Z hľadiska ekonomického subjekt cestovného ruchu predstavuje nositeľa dopytu po cestovnom ruchu.

Objekt cestovného ruchu je všetko, čo sa môže stať zmenou bydliska účastníka cestovného ruchu. Je to jeho motív, cieľ, za ktorým cestuje. Cieľovým miestom môže byť stredisko cestovného ruchu, región alebo štát. Motívy cestovania sú rôzne, patrí sem oddych, poznávanie, zdravotné dôvody, relax, kultúrne či športové dôvody, a pod. Pre splnenie týchto motívov musí miesto spĺňať potenciál cestovného ruchu, obsahovať vhodné podmienky či nachádzať sa v príjemnom prostredí.

Zahŕňame sem primárnu a sekundárnu ponuku. Do primárnej ponuky zahŕňame prírodné a kultúrne pamiatky v takej kvantite a kvalite, ktoré sú pre návštevníka atraktívne. Medzi sekundárnu ponuku patrí rôznorodá infraštruktúrna vybavenosť a komunikačná dostupnosť. [12]

Okolie systému cestovného ruchu

Gúčík [12] okolie systému cestovného ruchu vysvetľuje ako vonkajšie prostredie cestovného ruchu. Tvorí ho:

- Ekonomické prostredie – zahŕňame sem nezamestnanosť, infláciu, stabilitu meny či úrokovú mieru.
- Politické prostredie – predstavuje ho mier daného štátu, ktorý je veľmi dôležitý pri rozvíjaní cestovného ruchu.
- Kultúrne prostredie – v tomto type prostredia ide o kultúrnu vyspelosť obyvateľov krajiny.
- Sociálne prostredie – tu môžeme zahrnúť pracovné či mimopracovné podmienky, sociálne podmienky štátu.
- Technicko-technologické prostredie – tvorí ho dopravná infraštruktúra, informačné alebo telekomunikačné prostriedky.
- Ekologické prostredie – ide o udržiavanie životného prostredia, dôležitého či už pre domáce obyvateľstvo alebo návštevníkov cestovného ruchu.

3.3 Predpoklady cestovného ruchu

Drobná, Morávková [3] spomínajú vo svojej publikácii **predpoklady cestovného ruchu**, ktoré sa členia na: selektívne, realizačné a lokalizačné. Predpoklady cestovného ruchu môžeme však definovať ako podmienky, či faktory rozvoja cestovného ruchu.

Lokalizačné predpoklady umožňujú lokalizáciu aktivít cestovného ruchu do oblasti. Patria sem predpoklady prírodné a kultúrne. Do prírodných zahŕňame povrch, podnebie, vodstvo, flóru či faunu. Medzi tie kultúrne predpoklady patria historické atraktivity, ktoré majú súvis s historickým vývojom ľudstva, sú to rôzne pamätihodnosti ako hrady, zámky, kaštiele, kostoly, ale i kultúrne dedičstvo UNESCO.

Selektívne predpoklady vyjadrujú spôsobilosť verejnosti či miestneho obyvateľstva danej zeme a krajiny zúčastňovať sa na cestovnom ruchu pasívne alebo aktívne, preto sa najčastejšie člení na objektívne a subjektívne predpoklady cestovného ruchu. Medzi objektívne zahŕňame také faktory, ktoré pôsobia na cestovný ruch priamo na území. Patrí sem najmä politická a bezpečnostná stabilita územia, ekonomická a životná úroveň obyvateľstva či stav životného prostredia oblasti a pod. Subjektívne faktory pôsobia na rozhodovanie ľudí či sa zúčastnia na cestovnom ruchu daného územia, patrí sem napríklad vplyv reklamy a propagácia územia cestovnými kancelárkami či znalosť jazykov, a pod.

Realizačné predpoklady umožňujú realizovať požiadavky účastníkov cestovného ruchu v oblastiach s pozitívnymi lokalizačnými podmienkami. Zaraďujeme sem dopravné a materiálno-technické predpoklady. Dopravné predpoklady sú veľmi dôležité, významnú úlohu hrá dopravná infraštruktúra cieľovej oblasti. Medzi materiálno-technické predpoklady patria ubytovacie, stravovacie, zábavné, kultúrne, športové a ďalšie zariadenia, ktoré vyhovujú požiadavkám účastníkov. [3]

3.4 Druhy a formy cestovného ruchu

Rozdiel medzi druhmi a formami cestovného ruchu je nasledovný. Pri druhoch cestovného ruchu prevláda motivácia návštevníkov. Pri formách cestovného ruchu sa prizeráme na podmienky a príčiny, ktoré cestovný ruch ovplyvňujú a následky, ktoré so sebou prináša.

Druhy cestovného ruchu

Prevláda motivácia účastníkov cestovného ruchu, ich zámer a cieľ cestovania. Poznáme tieto druhy cestovného ruchu:

- rekreačný cestovný ruch – za účelom oddychu a rekreácie, dochádza k reprodukcii duševných a fyzických síl človeka.

- športový (dobrodružný) cestovný ruch – aktívny druh dovolenky, môže sa jednať o tieto druhy športu ako sú napríklad turistika (pešia, horská, vodná...), plávanie, kúpanie, loptové hry, golf, tenis, a pod.
- poľovnícky a rybársky cestovný ruch – s plánom poľovať či rybáriť.
- kultúrny cestovný ruch – so zámerom poznávania kultúrneho dedičstva rôznych krajín na celom svete.
- náboženský cestovný ruch – účastníka motivuje náboženská udalosť v danej oblasti.
- kúpeľný cestovný ruch – za účelom regenerácie vo vhodnom a príjemnom prostredí, podmienkou je existencia liečivého zdroja.
- zdravotný cestovný ruch – typickým produktom je wellness, fitness či beauty.
- obchodný cestovný ruch – zámerom cestovania je obchodný účel, môže ísť o rôzne veľtrhy, výstavy, obchodné rokovania, súčasťou je aj kongresový a stimulačný cestovný ruch (povzbudivý cestovný ruch). [12]

Formy cestového ruchu

Hesková [9] vo svojej publikácii uvádza vysvetlenie foriem cestovného ruchu. Členíme ich z rôznych hľadísk. Z **geografického hľadiska** sa ďalej rozdeľuje na domáci, zahraničný a medzinárodný cestovný ruch. Môžeme sem zaradiť aj vnútorný, národný a regionálny cestovný ruch. Ďalší aspekt delenia je podľa **počtu účastníkov** na individuálny, masový a ekologický CR. Významné delenie je aj podľa **spôsobu organizovania**, ktoré sa člení na organizovaný a individuálny CR. Ďalšie dôležité delenie foriem CR je podľa **veku účastníkov**, hovoríme tu o detskom, mládežníckom, seniorskom a rodinnom cestovnom ruchu. Z hľadiska **dĺžky účasti** sa jedná o výletný, krátkodobý, víkendový a dlhodobý cestovný ruch. Podľa prevažujúceho **miesta pobytu** sa jedná mestský, prímestský, vidiecky, horský, vysokohorský a prímorský CR. Podľa **ročného obdobia** rozlišujeme sezónny, mimosezónny a celoročný CR. Deliť môžeme aj podľa použitého **dopravného prostriedku**, a to na cestný, železničný, letecký a lodný CR. Ak sa prizeráme na aspekt **dynamiky** cestovného ruchu, rozlišujeme pobytový a putovný CR. Podľa **sociologického hľadiska** rozlišujeme túto formu cestovného ruchu na sociálny, etnický cestovný ruch a návštevy u príbuzných.

3.5 Služby cestovného ruchu

Podľa slov Orišku [12, str. 37] sa „*službami všeobecne rozumejú ekonomické statky, ktoré majú prevažne nehmotný charakter, v cestovnom ruchu sú určené na uspokojovanie potrieb návštevníkov*“. Podľa základného rozdelenia delíme služby na: služby cestovného ruchu a ostatné služby.

Služby cestovného ruchu sú služby, ktoré uspokojujú potreby turistov v cestovnom ruchu. Môže ísť o producentov služieb a sprostredkovateľov služieb. Medzi tie dodávateľské služby zaradíme: informačné, dopravné, ubytovacie, stravovacie, kultúrno-spoločenské, kúpeľné, sprievodcovské, asistenčné kongresové a služby vidieckeho cestovného ruchu. Medzi sprostredkovateľské služby zaradíme: informačné služby, služby cestovných kancelárií a agentúr. [12]

Ostatné služby, do tohto členenia služieb môžeme zaradiť služby, ktoré sú špecializované pre cestovný ruch a to sú najmä informačné, poisťné, zmenárenské, služby pasových či colných orgánov a služby miestnej infraštruktúry v cieľovom mieste medzi, ktoré patria obchodné, komunálne, zdravotnícke, policajné, záchranné, poštové či telekomunikačné služby. [13]

3.6 Región cestovného ruchu

Charakteristika slova región je podľa Páskovej [15] územný celok vyznačujúci sa spoločnou úrovňou výskytu určitého znaku alebo znakov. Jedná sa o znaky a javy fyzicko-geografických alebo sociálno geografických systémov, napr. prírodné, kultúrne, historické, socioekonomické charakteristiky a kľúčové regionálne väzby.

Ak chceme regióny rozdeliť z hľadiska cestovného ruchu môžeme ich rozčleniť do týchto kategórií podľa Gúčika [5], ktorými sú kategória medzinárodného významu, národného, nadregionálneho a regionálneho významu. Regionálny rozvoj sa rozumie ako neustály a nepretržitý rast ekonomického a sociálneho potenciálu regiónu, čo zvyšuje jeho ekonomický stav, výkonnosť, konkurencie schopnosť a životnú úroveň obyvateľov.

Podľa ministerstva hospodárstva [21] kritéria pre vymedzenie regiónov cestovného ruchu sú nasledovné:

- prírodné danosti - sem začleňujeme prírodné atraktivity, vodstvo, lesy či povrch.

- civilizačné danosti – zaradujeme sem druh osídlenia, civilizačné atraktivity a pod.
- dosiahnutý stav cestovného ruchu, určitý význam regiónu pre cestovný ruch.
- vzťah na zahraničie, vhodná je kooperácia so zahraničnými regiónmi.
- existencia prirodzeného centra, a pod.

Na **Slovensku** máme 21 regiónov cestovného ruchu: Bratislavský, Podunajský, Záhorský, Dolnopovažský, Strednopovažský, Nitriansky, Hornonitriansky, Severopovažský, Turčiansky, Oravský, Liptovský, Ipel'ský, Gemerský, Horehronský, Pohronský, Tatranský, Spišský, Košický, Šarišský, Hornozemplínsky, Dolnozemplínsky.

Obr. 3. 2 Mapa regiónov cestovného ruchu na Slovensku

Zdroj: [36]

Turistický región podľa českej autorky Ryglovej [16] sa chápe ako územný celok, ktorého ponuka cestovného ruchu svojim množstvom, kvalitou a atraktivitou vyvoláva návštevnosť. V **Českej republike** sa nachádza 17 turistických regiónov.

Obr. 3. 3 Mapa turistických regiónov Českej republiky

Turistické regiony České republiky

Zdroj: [26]

3.7 Destinácia a cestovný ruch

Pojem destinácia je veľmi obšírny a pre jeho vysvetlenie existuje celá rada definícií. Holešinská[10] nám ich vo svojej publikácii vysvetľuje z rôznych hľadísk. Z geografického hľadiska je možné destináciu vymedziť ako územný celok, ktorý sa vyznačuje spoločným postupom pri využívaní potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu. Môžeme ju chápať aj ako motív či cieľové miesto návštevníka. V medzinárodnom význame, podľa UNWTO môžeme destináciu definovať ako fyzické miesto, v ktorom návštevník prenocuje. Súčasťou destinácie je produkt cestovného ruchu, ktorý dopĺňajú rôzne služby cestovného ruchu.. Holešinská nám tu ďalej menuje tri druhy prístupov k vymedzeniu destinácie. Patrí sem geografický prístup – členenie podľa geografických celkov či oblastí, ako je napríklad horské oblasti, prímorské, veľkomestá ...), ďalším je územno-plánovací prístup a posledným je marketingový prístup.

Destinácia turizmu nám predstavuje sama o sebe „produkt“. Podľa Palatkovej [14] môžeme destináciu vymedziť pomocou kombinácie týchto prístupov:

- administratívnych hraníc – vymedzenie podľa tohto spôsobu je najjednoduchší, avšak z pohľadu obchodného sa táto možnosť nejaví ako vhodná
- sústredenosť dopytu – všeobecne môžeme povedať, že čím je vzdialenejší je zdrojový trh od destinácie, tým väčšie je teritórium vnímanej teritórium destinácie.
- miery zásahu verejného sektoru.

Destinačný manažment a marketing

Manažment podľa Holešinskej [10] býva často definovaný ako činnosť zahrňujúca riadenie. Má tri rôzne interpretácie. Prvou je manažment ako vedná disciplína, scel'uje poznatky z rôznych disciplín ako je spoločenská(psychológia, sociológia, ekonómia...), technická či prírodná disciplína. Ďalšou je manažment ako profesia, skupina riadiacich pracovníkov v organizácii alebo jej časti. Treťou je manažment ako riadiaci proces, predstavuje súbor aktivít na dosiahnutie cieľa.

Holešinská vysvetľuje **destinačný manažment** ako riadenie organizácie, špecifickú formu riadenia. Táto forma riadenia je založená na kooperácii medzi jednotlivými zainteresovanými aktérmi cestovného ruchu a na koordinácii v oblastiach ako sú plánovanie,

organizovanie, rozhodovanie v destinácii, pričom veľmi dôležitú úlohu hrá vzájomná komunikácia.

Pre pojem **marketing** existuje veľa definícií, Palatková [14] nám ich uvádza, že marketing môžeme chápať ako riadiaci proces, slúžiaci k identifikácii, očakávaniu a uspokojovaniu potrieb zákazníka pri dosiahnutí zisku. Palatková nám ďalej zhrnula **destinačný marketing** do ôsmich znakov a to sú: uspokojovanie potrieb a prianí zákazníkov, kontinuálny proces, postupnosť jednotlivých krokov marketingu, filozofia marketingu musí byť prijatá každým v destinácii, budúce potreby musia byť identifikované a očakávané, vzájomná vnútorná závislosť subjektov cestovného ruchu a teda množstvo príležitostí ku spolupráci destinácie, orientácia na zisk je úplne normálna, zvlášť v súkromnom sektore, posledný znakom je fakt, že marketing ovplyvňuje spoločnosť (sociálne a ekonomické aspekty v marketingu).

Ak zhrnieme pojmy marketing, manažment a destinácia vznikne nám **marketingový manažment destinácie**, ktorý Gúčík [4] chápe ako umenie a vedu výberu a získavania cieľových trhov, taktiež udržiavania a rozširovania počtu zákazníkov, vytváraním, poskytovaním a udržiavaním lepšej hodnoty pre zákazníka. Je to akýsi prechod od teórie k praxi, kde teóriu predstavuje marketing a prax manažment teda spôsob riadenia. Dochádza tu k prepojeniu týchto dvoch faktorov z čoho môžeme vyvodiť marketingový manažment destinácie.

3.8 Analýza SWOT

Analýza SWOT je nástroj marketingu a manažmentu. Táto metóda slúži pre analýzu potenciálu cestovného ruchu mesta Trenčín. Na základe analýzy sú zhotovené návrhy a odporúčania pre zlepšenie turizmu mesta. Podľa Bártu [1] pomáha k vypracovaniu marketingového plánu a navrhnutiu marketingovej stratégie. Analýzu SWOT môžeme zaradiť k strategickým nástrojom marketingu a manažmentu. Vznikla zo začiatočných písmen štyroch anglických slovíčok: **S**trengths – silné stránky, **W**eaknesses – slabé stránky, **O**pportunities – príležitosti, **T**hreats – hrozby. Týmto môžeme konštatovať, že pomocou analýzy SWOT skúmame silné a slabé stránky skúmaného objektu a hľadáme príležitosti a hrozby.

Ďalší pohľad na analýzu SWOT nám prináša Blažková [2]. Tá nám vysvetľuje, že silné stránky sú pokladané také interné faktory, ktoré robia organizáciu silnú na trhu, predstavujú nám tie sféry, v ktorých je organizácia dobrá, lepšia než konkurencia a s lepším

potenciálom. Slabé stránky sú presným opakom silných stránok, organizácia je v niektorých oblastiach slabá. Nasledujú príležitosti, ktoré predstavujú určité možnosti alebo šance pre organizáciu a hrozby znamenajú nepriaznivý jav alebo situáciu, môže sa tiež jednať o rôzne prekážky v uplatňovaní sa.

4. Charakteristika zvolenej destinácie

V nasledujúcej kapitole bude predstavená destinácia, ktorou je mesto Trenčín. Bude uvedená história mesta, lokalizačné, realizačné a selektívne predpoklady mesta, historické pamätihodnosti, prírodné atraktivity a iné atribúty, ktoré môžu byť lákadlom pre potenciálnych návštevníkov mesta.

4.1 Lokalizačné predpoklady mesta Trenčín

Lokalizačné predpoklady pozostávajú z prírodných a kultúrnych predpokladov. V podkapitole prírodných predpokladov sú uvedené základné informácie o meste, zemepisné údaje, pohoria obklopujúce mesto a pod. Medzi kultúrne predpoklady patrí história mesta, kultúrne pamätihodnosti či kultúrne zariadenia, ktoré mesto ponúka potenciálnym návštevníkom.

4.1.1 Prírodné predpoklady

Mesto Trenčín je zároveň okresným i krajským mestom. Trenčín leží v nadmorskej výške 204 až 210 m n. m. . Zemepisná poloha mesta je $18^{\circ} 09'$ východnej zemepisnej dĺžky a $48^{\circ} 55'$ severnej zemepisnej šírky. Rozloha mesta je 8 199,7 ha. Hlavné mesto Bratislava sa nachádza smerom na juhozápad, je vzdialená 124 km. [29]

Obr. 4. 1. Mapa Slovenskej republiky

Zdroj: [29]

Mesto je obklopené považskými kotlinami, juhovýchodná časť Trenčína zasahuje aj do severnej časti Nitrianskej pahorkatiny, túto časť nazývame Trenčianske Záhorie. Západnú časť mesta dosť značne zaberajú Biele Karpaty. Do východnej časti mesta siahajú Strážovské vrchy, na južnej strane sa výši Považský Inovec. [8]

Mestom preteká najdlhšia rieka Slovenska Váh. V meste a jeho okolí sa nachádzajú minerálne pramene vody významu s obsahom nasledujúcich látok: vápnik, horčík, dusičnany, chloridy, železo, mangán, sírany.

Podnebie mesta patrí do mierneho klimatického pásma. Najvyššia priemerná teplota v lete je v mesiaci jún 21,9 °C najnižšia priemerná teplota v zime je v mesiacoch január a december, kedy bolo priemerne rovnako namerané -0,8 °C. [29]

4.1.2 Kultúrne predpoklady

Medzi kultúrne predpoklady zahŕňame bohatú históriu mesta, historické pamätihodnosti, kultúrne zariadenia, spoločenské či športové podujatia.

História

História Trenčína začína už v roku 45 000 p. n. l., kedy sa našli najstaršie nálezy pochádzajúce z tohto roku. Jedná sa o nálezy z prvých tehelní v Zamarovciach doby **paleolitu**, konkrétne sa našli rydlá štiepané nástroje, pozostatky diluviálneho koňa i mamuta. Neskôr nasleduje **mladšia doba kamenná** (5000 až 3000 r. p. n. l.). V tomto období sa našli stopy po železovskej kultúre- zvyšky z obydlia z hlíny či úlomky vlastnoručne zhotovenej keramiky. Ďalšia doba sa nazýva **neskorá doba kamenná** (3000 až 1900 r. p. n. l.), vtedy sa začali objavovať prvé kovové výrobky zo zlata, striebra a z medi. Postupne sa dostávame do **doby bronzovej** (1900 až 700 r. p. n. l.). vtedy boli objavené prvé predmety vyrobené zo zliatiny medi a cínu - bronzu. Neskôr v tejto dobe boli objavené aj kosti či parohoviny, kvalitnejšie keramické výrobky. Po dobe bronzovej nasledovala **železná doba** (do r. 100 p. n. l.), ktorá priniesla nárast vojnových konfliktov, migráciu obyvateľstva. V mladšej dobe železnej sa začali objavovať prvé správy o území strednej Európy. Až na naše územie sa dostali Kelti (Galovia), ktorí ku nám priniesli kontakt s antickou kultúrou. Bývali v opevnených sídlach, tzv. oppidiách, namiesto tovaru sa začalo platiť mincami. V období prelomu letopočtu sa územie Trenčína, taktiež Slovenska dostalo do susedstva mocnej Rímskej ríše, ktorá mala o toto územie záujem. Rimania tu stavali oporné body, ktoré plnili vojenskú a obchodnú funkciu. Toto všetko viedlo k bojom medzi Rímskou ríšou a barbarskými kmeňmi, koncom 2. storočia bola markomanská vojna, ktorej velil cisár Marcus Aurélius, v roku 179 vybojovali rímske légie víťazstvo na území Trenčína a na pamiatku tejto udalosti vytesali **rímsky nápis** do skaly, na ktorom sa dnes týči Trenčiansky hrad. Nápis je v latinčine. Vtedy malo mesto názov Laugarício. Dnes je to veľmi významná

pamiatka mesta Trenčín. V období 5. storočia nastalo veľké sťahovanie a prišli ku nám **Slovania**. Na prelome 9. a 10. storočia začali na územie Slovenska a taktiež Maďarska prenikať Maďari, ktorí si podmanili slovanské obyvateľstvo. Od toho obdobia bol Trenčín takmer 1000 rokov súčasťou **Uhorska**. **Najstaršou zmienkou** o meste je správa o vpáde českých vojsk z roku okolo 1067. V zakladacej listine Zoborského opátstva z Kozmasovej kroniky pochádza z roku 1111, v tejto listine sa Trenčín spomína pod názvom Treinchen. Vpád Tatárov neobišiel ani Trenčín, ktorý bol v prvej polovici 13. storočia, no neúspešne. V 14. storočí bol Trenčín známy menom **Matúš Čák**, niekedy označovaný prívlastkom aj Trenčiansky. Bol veľmi známy, pretože vlastnil Trenčiansky hrad. V čase zápasu o uhorský trón sa Matúš Čák pridal na stranu syna českého kráľa Václava, ktorý mu daroval rozsiahle majetky, vzápätí prešiel na stranu Karola Róberta z Anjou, ktorý sa úspešne uchádzal o uhorský trón. Neskôr bol uhorským kráľom Ľudovít I., počas jeho panovania Trenčín nadobudol viaceré výsady, ako sú: oslobodenie občanov od platenia mostného mýta v celom Uhorsku, právo variť pivo, páliť pálenku a vykonávať obchodné činnosti aj za hranicami mesta. Po Ľudovítovi I. nastúpil na trón Žigmund Luxemburský, ktorý v r. **1492** udelil **výsady slobodného kráľovského mesta**. V roku 1457 na uhorský trón si sadol Matej Korvín, po jeho smrti daroval hrad Štefanovi Zápoľskému. Ďalšími nástupcami po smrti Mateja Korvína na trón boli Vladislav II. Jagelovský, Ľudovít II., Ferdinand I. Habsburský. Jeho nástup znamenal nástup Habsburgovcov na uhorský trón. Neskôr hrad vlastnila rodina Thurzovcov, tí ho nechali Imrichovi Forgáchovi, ktorý ho v r. 1594 za dvesto tisíc toliarov predal Štefanovi Illésházymu. Jeho rodu zostal v ich vlastníctve dve a pol storočia.

Bitka na Bielej hore r. 1620 nepriamo ovplyvnila život Trenčína, kedy sa sem presťahovalo množstvo českých exulantov a židov. V r. 1647 sa presťahovali do mesta aj **jezuiti** a v meste postavili kostol, ktorý sa stal významnou pamiatkou mesta Trenčín, založili školu, ktorá sa zmenila na gymnázium.

Trenčín napádali Turci, no porážka Turkov pri Viedni r. 1683, povstanie Thökölyho a mier v Karlovci znamenali koniec Turkov v Uhorsku. No ďalší pád bol v r. 1703, mladý šľachtic z Poľska František II. Rákoczi napadol Trenčín, jeho plány však úspešne zmaril rakúsky generál Heister. Počas tohto obdobia zasiahlo Trenčín povodeň, hlad, choroba mor, kvôli ktorej umrelo vyše 1600 ľudí. Na pamiatku skončenia moru dal v r. 1712 Mikuláš Illésházy ako symbol vďaky na dnešnom Mierovom námestí **sochu Najvätejšej Trojice**, dnes nazývaná ako **Morový stĺp**. Zničené mesto získalo od cisára pomoc v podobe vyslobodenia

od daní a 10 tisíc zlatých. No najviac pomohli jezuiti, predstavitelia katolíckej cirkvi, ktorí mali podporu cisárskeho dvora.

Až po začiatok 19. storočia bol Trenčín mestom, v ktorom prevládala slovenčina napriek nemeckému a maďarskému vplyvu. Ku koncu 19. storočia v r. 1879 bola zavedená **Železničná trať** až do Trenčína. Ďalšia významná udalosť bolo postavenie pevného cestného mosta cez Váh r. 1897 (1. Trenčiansky most stál v Trenčíne začiatkom 14. storočia).

Začiatok 20. storočia znamenal pre mesto zavedenie elektriny, začiatok textilnej výroby v továrni. Toto storočie sebou prinieslo aj 1. svetovú vojnu, kde na frontoch uhynulo 200 Trenčanov po jej skončení nasledoval koniec Rakúsko-Uhorska a začiatok Československej republiky. V r. 1939 bol vyhlásený Slovenský štát, autoritatívna moc, a neskôr začiatok 2. svetovej vojny a Slovenské národné povstanie, do ktorého sa mesto významne nezapojilo, no neprijetným výsledkom bolo 69 umučených a popravených odbojárov v období r. 1944-1945 na Brezine. Najväčšia škoda bola, keď nemecká armáda zničila oba mosty cez Váh. Dňa 10.4. 1945 mesto bolo oslobodené jednotkami Sovietskej a rumunskej jednotky.

Po vojne sa začalo intenzívne budovanie mesta a jeho modernizácia. Začiatkom 60. rokov Trenčín dostal prívlastok „mesto módy“. V roku 1997 bola založená **Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka**. Od roku 1998 je Trenčín sídlom Trenčianskeho kraja. [8]

Pamätihodnosti mesta Trenčín

Mesto Trenčín je veľmi bohaté na svoju históriu, s ňou sa viaže množstvo pamätihodností, ktoré sú: Rímsky nápis, Súbor meštianskej architektúry, Mestská brána, Farské schody, Piaristický kostol sv. Františka Xaverského, Rímskokatolícky kostol Narodenia Panny Márie, Karner sv. Michala, Synagóga, Morový stĺp, Trenčianske múzeum, Trenčiansky hrad, Kaplnka sv. Anny, Evanjelický kostol, Hotel Tatra, Budova radnice, Pamätník národných buditeľov Ľ. Štúra, J.M. Hurbana a M. M. Hodžu, Pamätník M. R. Štefánika, Studňa s vodníkom Valentínom. [19] V Prílohe 1 sú uvedené fotografie niektorých zaujímavých pamätihodností.

Trenčiansky hrad patrí medzi významné pamiatky mesta. Nachádza sa v Trenčíne už od 11. storočia, kedy bola postavená obytná strážna veža. Ku koncu 13. storočia sa stal hrad majetkom Matúša Čáka, nazývaného pána Váhu a Tatier. Hrad prešiel viacerými majiteľmi ako boli kráľ Karol Róbert, veľmoži Ľudovít Veľký, Žigmund Luxemburský, Štefan a Ján Zápoľskovci, rod Illesháziovcom. Objekty hradu, ktoré sa v priebehu histórie stavali sa nazývajú Rotunda z 11. storočia, Barborin palác, Delová bašta, Ľudovítov palác, Hladomorňa či Letná veža. Hrad je navštevovaný množstvom turistov z rôznych krajín. [20]

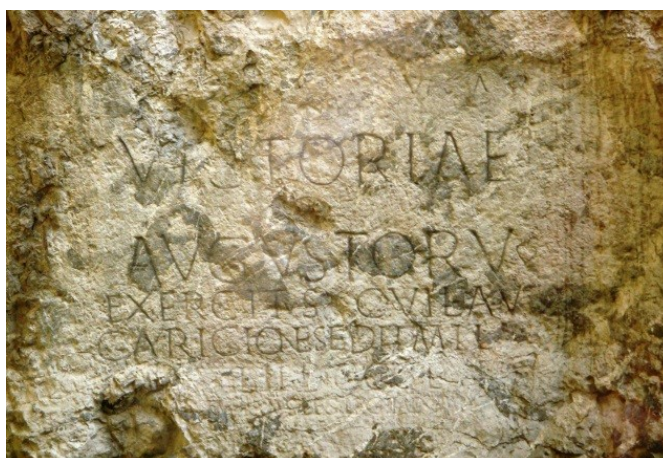
Obr. 4. 2 Trenčiansky hrad

Zdroj: vlastná fotodokumentácia

Hanušín [8] vo svojom diele píše o **Rímskom nápis**e, ktorý sa nachádza na trenčianskej hradnej skale. Bol vytesaný cisárom Marcusom Auréliusom koncom v roku 179 n. l.. Cisár ho dal vytesať na poctu víťazstva na území protivníka. Nápis je písaný v latinčine a v preklade sa tu píše: Na poctu víťazstva cisárov a vojska, ktoré sídlilo v Lauraríciu v počte 855 vojakov II. légie, dal vyhotoviť M. V. Maximiliánus, legát II. pomocnej légie.

Obr. 4. 3 Rímsky nápis

Zdroj: vlastná fotodokumentácia

Farské schody boli postavené v roku 1568 ako zabezpečenie obrany. Predstavovali obrannú komunikáciu, slúžila na nástup trenčianskych cechov na defenzívu mestských hradieb od karnera po hrad. Schody v roku 1708 zničil požiar, neskôr po obnove sa ich úloha zmenila na verejnú komunikačnú, prepája námestie, areál kostola a lesopark Brezinu. Súčasťou je aj sakrálna pamiatka **farský kostol Narodenia Panny Márie**, ktorý postavili v roku 1324. Farské schody spolu s farským kostolom tvoria zaujímavý komplex dvoch pamätihodností, dopĺňa ich karner sv. Michala. [17]

Karner sv. Michala sa datuje z druhej tretiny 15. storočia. Svojou zadnou časťou nadväzuje na mestské opevnenie. Pôvodne sa skladal iba zo suterénneho priestoru, ktorý slúžil ako kostnica. V 16. storočí bola postavená jeho nadzemná časť. Nachádza sa pod hradom, vedľa Farského kostola. Karner a Trenčiansky hradu sú dve jediné pamiatky, ktoré boli postavené v období gotiky na území mesta. [7]

Hanušín [8] píše o **Katovom dome**, ako o súčasť podhradia. Nachádza sa na západnom úpätí hradného vrchu medzi Mierovým námestím a hradom. Túto stavbu je možno identifikovať na vedute mesta z roku 1580. Ide o stredoveký dvojpriestorový kamenný dom s výraznou ochodzou. Pomenovanie pochádza z 19. storočia, kedy v ňom býval mestský dráb. Podľa ľudovej tradície bol v 17. storočí obydľím mestského kata.

Barokový **Morový stĺp** so sochárskou skupinou Trojice z r. 1712 patrí do kategórie významných pamiatok mesta Trenčín. Dal ju postaviť gróf Mikuláš Ilešházi na pamiatku obetiam morovej epidémie, ktorá vypukla v meste v roku 1710. Dielo je pravdepodobne prácou viedenských majstrov. Návštevníci mesta ho môžu nájsť na Mierovom námestí. [17]

Podľa Hanušína [8] slúžila **Mestská veža** ako hlavný vchod do mesta, jej výška je 32 m., bola postavená v roku 1543. Hlavný priechod popod vežu zabezpečuje brána s lomeným oblúkom, nad ňou je latinský nápis odkrytý počas rekonštrukcie v roku 1934. Ochodza na vrchole je dnes prístupná verejnosti. Na najvyššom poschodí je vystavený starý hodinový stroj, no dnes ho nahradila moderná technika. Veža je niekedy nazývaná ako Mestská brána. V dnešnej dobe patrí Mestská veža medzi obľúbené pamiatky návštevníkov mesta.

Podľa Šišmiša [18] sa výstavba **Židovskej synagógy** datuje od roku 1781, kedy mala drevenú podobu, na nešťastie však zhorela, no v roku 1790 bola postavená na novo, roku 1873 bola rozšírená. No dnešná podoba synagógy, ako ju poznáme dnes bola postavená až

v roku 1913. Prítomnosť Židov na území Trenčína sa datuje od 14. storočia. V dnešnej dobe slúži Židovská synagóga ako miesto pre výstavu obrazov od rôznych umelcov a podobne.

Obr. 4. 4 Židovská synagóga

Zdroj: [41]

Trenčín a kultúra

Mesto patrí medzi najkultúrnejšie a najvyspelejšie mestá Slovenskej republiky. Kultúrny život v meste je bohatý, koná sa tu množstvo rôznych pravidelných každoročných podujatí, z ktorých sa stala akási forma tradície. Trenčín ponúka pre účastníkov cestovného ruchu rôzne galérie, múzeá či výstavy.

V publikácii o Trenčianskom kraji [20] sa dozvedáme o kultúrnych zariadeniach, ktoré v meste nájdeme, patria sem:

Trenčiansky hrad, ktorý je pre návštevníkov k dispozícii po celý rok avšak s rozdielnymi návštevnými hodinami počas sezóny a mimo sezóny. Konajú sa tu rôzne štátne a kultúrno-spoločenské akcie. Súčasťou výstav je Delová bašta, pre folklórne účely slúži javisko, v ďalších objektoch hradu je možné si pozrieť expozície zbraní, obrazov, heraldiky a časti archeológie.

Trenčianske múzeum, je k dispozícii pre návštevníkov počas celého týždňa okrem pondelka. K videniu je tu množstvo zaujímavých exponátov. Sídli v bývalom Župnom dome na Mierovom námestí 46.

Galéria M. A. Bazovského sa radí medzi významné inštitúcie svojho druhu v Slovenskej republike. Nachádza sa na ulici Palackého 27. Pre návštevníkov je k dispozícii počas celého týždňa okrem pondelka.

Medzi **d'alšie kultúrne zariadenia** patria: Múzeum antiky Vojtecha Zamarovského, Galéria naivného umenia, Výstavná sieň, Synagóga, Katov Dom, Kino Metro, Dom armády, Kultúrne a metodické centrum Ozbrojených síl SR.

Kultúrne podujatia

V meste sa každoročne koná niekoľko podujatí, z ktorých sa stáva akýsi zvyk či tradícia. Začína sa na prelome apríla a mája kedy prebieha akcia **Trenčianska hudobná jar**, jedná sa o cyklus koncertov vážnej hudby v Galérii M. A. Bazovského. V máji nasleduje **Výtvarné spektrum**, konajúce sa na Trenčianskom hrade. V tomto mesiaci sa uskutočňuje podujatie **Sám na javisku**, ktoré je možno navštíviť v Dome armády. Od júna do septembra Trenčiansky hrad ponúka **Nočné prehliadky hradu**, ktoré sú u návštevníkov mesta veľmi obľúbené. V júni sa koná Medzinárodný filmový festival o umení a umelcoch, tzv. **Art film**, realizuje sa priamo v meste a v neďalekom kúpeľnom meste Trenčianske Teplice. Pozvaní bývajú rôzni umelci filmového plátna, napr. Gérard Depardieu či Jean-Paul Belmondo. V letných mesiacoch jún, júl, august prebieha akcia s názvom **Trenčianske kultúrne leto**, na svoje si prídu najmä priaznivci folklóru, kedy vystupujú rôzne súbory. Júl je tiež mesiacom, kedy sa koná známy a veľmi obľúbený hudobný festival **Pohoda**. Na prelome júla a augusta sa konajú každoročné **Hradné slávnosti**. V auguste a v októbri prebieha podujatie zvané **Jazz summer**, kedy si na svoje prídu hlavne milovníci jazzu. September je mesiacom podujatí **Pri Trenčianskej bráne**, **Trenčiansky jarmok** ľudovo-umeleckých výrobkov, ktoré sú folklórne orientované. December v Trenčíne je naladený vianočne, kedy sa organizuje **Vianočný festival** a **Vianočný jarmok**, tieto akcie so sebou prinášajú zažívanie vianočného stromčeka či spievanie kolied pod ním. [19]

4.2 Selektívne predpoklady mesta Trenčín

Selektívne predpoklady sú vlastne sociálno – ekonomické predpoklady. Zaraďujeme sem demografické, urbanizačné, sociálne a ekonomické predpoklady. V kapitole je uvedená štruktúra obyvateľstva mesta, urbanizačné členenie mesta a vývoj evidovanej nezamestnanosti mesta.

Demografické predpoklady

Počet obyvateľov k 31.12. 2012 je 55 513. V tabuľke sa nachádzajú informácie o štruktúre obyvateľstva mesta na základe národnosti obyvateľov. Informácie v tabuľke sú na

základe národnosti obyvateľov a súhrnného počtu obyvateľov z roku 2011, kedy v Trenčíne žilo 55 877 obyvateľov. [28]

Tab. 4. 1 Štruktúra obyvateľstva podľa sčítania z r. 2011

Národnosť	Počet obyvateľov	V percentách
Slovenská	47 618	85,23 %
Česká	936	1,66 %
Maďarská	118	0,21 %
Ostatné	7 205	12,9 %

Zdroj: [28]

Urbanizačné členenie mesta sa skladá zo štyroch častí: mestská časť Stred, ktorá je zložená z častí: Stred, Dlhé Hony, Noviny, Biskupice, druhou časťou je mestská časť Juh, ktorá sa skladá z častí Juh I-III, tretia časť mesta sa nazýva Sever, ktorej súčasťou sú časti Sihot' I-IV, Opatová, Pod Sokolice, Kubra, Kubrica, poslednou časťou je mestská časť s názvom Západ, ktorej patria časti Zámotie, Istebník, Orechové, Záblatie a Zlatovce. [39]

Nezamestnanosť mesta je zaznamenaná v tabuľke. Údaje sú z webovej stránky Slovenského štatistického úradu. [37] V tabuľke je uvedená miera evidovanej nezamestnanosti mesta Trenčín od roku 2005 až po rok 2012. V minulých rokoch bola nezamestnanosť oveľa nižšia ako teraz. Táto zvýšená nezamestnanosť bola spôsobená krachom veľkých podnikateľských subjektov či odchodom niektorých investorov.

Tab. 4. 2 Miera evidovanej nezamestnanosti mesta Trenčín

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Informácie v percentách %	3,54	2,45	2,25	2,88	7,12	7,25	7,72	9,13

Zdroj: [37]

4.3 Realizačné predpoklady mesta Trenčín

V podkapitole realizačné predpoklady budú uvedené dopravné, materiálno-technické a športovo-technické predpoklady. Budú uvedené druhy dopravy, možnosti ubytovania a stravovania v meste Trenčín a zariadenia pre športové využitie.

4.3.1 Dopravné predpoklady

Vlaková doprava je jednou z možností ako v cestovnom ruchu cestovať. Cez Trenčín vedie trať č. 120 Bratislava – Košice a trať č. 143 Trenčín – Chynorany. V meste sa nachádzajú štyri železničné stanice: Železničná stanica Trenčín, Železničná stanica Trenčín – predmestie, Železničná stanica Zlatovce, Železničná stanica Opatová nad Váhom. Železničné stanice ponúkajú verejnosti niekoľko služieb, od kúpy cestovných lístkov vo vnútroštátnej a medzinárodnej železničnej doprave až po úschovu batožín. Hlavná stanica ponúka stravovacie služby vo forme miestneho bufetu. [40]

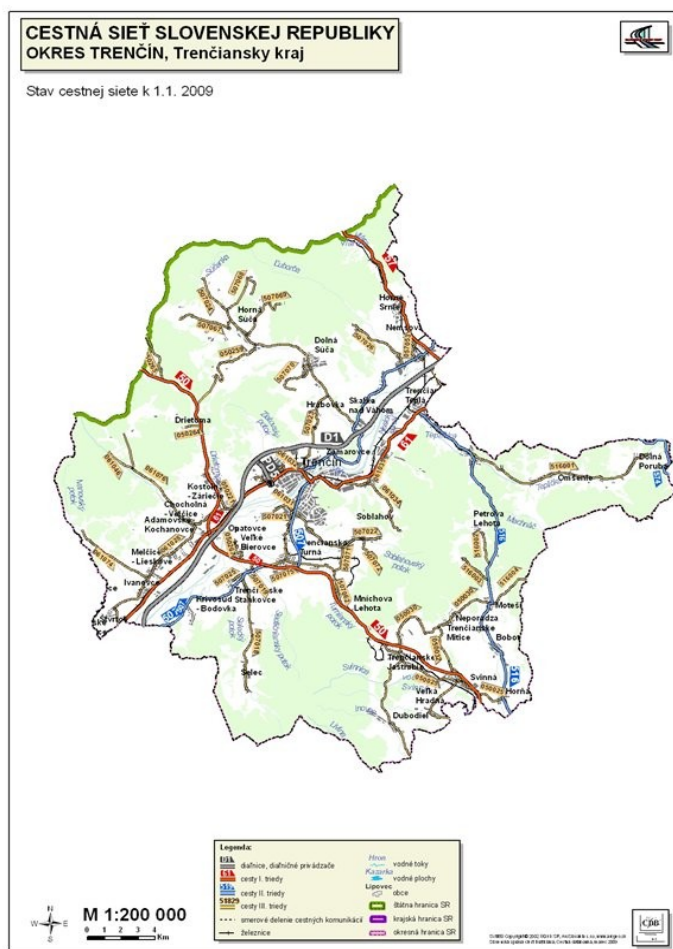
Obr. 4. 5 Železničný koridor Slovenska

Zdroj: [42]

Medzi významné dopravné spojenia **cestnej dopravy** mesta Trenčín patria tieto komunikácie: cesty I. triedy E50, cesta I. triedy číslo 61 a diaľnica D1. Rozpis ciest je nasledujúci: cesta E 50 – ide o európsku cestu, ktorá spája Brest vo Francúzsku a Machačkala v Rusku, cez Slovensko prechádza mestom Trenčín, cesta ďalej pokračuje do susednej Českej republiky smerom na mesto Brno; diaľnica D1 – prechádza cez mesto Trenčín, táto diaľnica spája na juhozápade Slovenska hlavné mesto Bratislava, vzdialené 124 km a na severe Slovenska mesto Žilina; cesta I. triedy 61 – spája mestá Bratislava – Bytča a prechádza cez Trenčín, je to cesta I. triedy. V práci je umiestnená mapa ciest, na ktorej je vyznačená cestná sieť. [27]

Obr. 4. 6 Mapa ciest

Zdroj: [24]

Letecká doprava v meste Trenčín nie je verejne prístupná. Nachádza sa tu miestne vojenské letisko, ktoré slúži verejnosti len v čase konania sa každoročného hudobného festivalu Pohoda. Najbližšie medzinárodné letiská sa nachádzajú v Bratislave (124 km) a vo Viedni (170km). [27]

4.3.2 Materiálno-technické predpoklady

Medzi materiálo technickú základňu patria ubytovacie a stravovacie zariadenia, cestovné kancelárie, cestovné agentúry, informačné centrum či zmenárne, športové zariadenia. V podkapitole budú zmienené ubytovacie a stravovacie zariadenia, aké sa v meste nachádzajú a stručný popis niektorých objektov.

V Trenčíne sa nachádza široká škála **ubytovacích zariadení**. Od luxusných štvor hviezdčkových hotelov cez štandardné penzióny či skromnejšie ubytovne. V nasledujúcej tabuľke sú uvedené ubytovacie zariadenia mesta Trenčín.

Tab. 4. 3 Ubytovacie zariadenia mesta Trenčín

Typ ubytovacieho zariadenia	Názov ubytovacieho zariadenia
Hotel 4*	Hotel Elizabeth, Hotel Magnus
Hotel 3*	Grand, Hotel pod Hradom, S. O. G., Hotel Mariána Gáboríka
Hotel 2*	H. Ostrov
Penzióny	Svorad, ACCOM, Artur, Aurelius, Evergreen, Exclusive, Feši, Formula, IN, Jana, Kerola, Magnólia, Penzión na letisku, P. na Sihoti, P. pod Brezinou, P. pri Parku, Mária, Royal, Scarlet, Tiberia, Venezia, Zuzana, Da Giacomo
Ubytovne	Domov mládeže-internát, Barmo I, Janka, Rolis
Chaty	Ch. Kubrica

Zdroj: vlastné spracovanie

Hotel Elizabeth 4* je veľmi obľúbený pre svoju tradíciu a dávnu históriu. Hotel dal postaviť barón Armin Proper. Prvá prevádzka hotela bola zahájená 1.1. 1902 s pôvodným názvom „Eszebet Szalo“. Neskôr v roku 1921 bol hotel premenovaný na Hotel Tatra, pod týmto názvom ho pozná väčšina obyvateľstva, opäť premenovaný na hotel Elizabeth bol pred pár rokmi, keď prešiel rekonštrukciou. Unikátnosťou hotela je Rímsky nápis, ktorý sa nachádza na hradnej skale a je vidieť len pri návšteve hotela, táto pamiatka je sprístupnená všetkým potenciálnym záujemcom. Hotel ponúka širokú škálu služieb: ubytovanie, stravovanie, konferencie, svadby, wellness. Ubytovacie služby hotela sú rozmanité ponúka ubytovanie v 144 lôžkach v 78 izbách a to: 62 izieb Superior, 11 dvojlôžkových izieb, 4 luxusné Junior Suite, 1 luxusný Suite. Voľba stravovania je možná v reštaurácii Elizabeht, dezert a kávu môžu ubytovaní hostia, ale i návštevníci mesta zvoliť v kaviarni Sissi a svoje šťastie v hre môžete vyskúšať v Bare Monte Carlo. Hotel usporadúva takmer každý víkend tematické gastronomické hody. Medzi wellness služby patri bylinková sauna, hydromasážny bazén, parná, fínska a rímska sauna, a sprchy s názvom Studená hmla a Tropický dážď. K dispozícii je kongresová sála s kapacitou 180 osôb a 6 hotelových salónikov s kapacitou 50 osôb. Súčasťou hotela je salón krásy, ktorý ponúka kadernícke a kozmetické služby. [31]

Obr. 4. 7 Hotel Elizabeth

Zdroj: [31]

Hotel Grand 3* patrí medzi obľúbené ubytovacie zariadenia vďaka modernému dizajnu lokalite, v ktorej sa nachádza, priamo v centre mesta. Služby, ktoré hotel ponúka patria: ubytovanie, stravovanie, konferencie, wellness. Hotel má bezbariérový prístup a ubytovacie služby aj tohto druhu. Ubytovanie ponúka v 25 izbách, k dispozícii je aj niekoľko apartmánov. Izby svojou vybavenosťou ponúkajú LCD televízor, trezor, telefón, pripojenie na internet, sušič vlasov a kanvica. Apartmány sú priestrannejšie a bohatšie vybavené nasledovným inventárom: rohová vaňa, vírivka, minibar, klimatizácia, domáce kino, pay TV, fén na vlasy, kanvica na prípravu čaju alebo kávy. Stravovacie služby ponúka vo svojej reštaurácii, ktorá je k dispozícii pre verejnosť a ubytovaných hostí. V ponuke reštaurácie je tiež denné menu, v letných mesiacoch je k dispozícii letná terasa. Pre konferenčné účely má hotel k dispozícii dva salóniky s kapacitou 45 a 12 osôb. Wellness služby ponúka vo svojom relax centre, kde si hostia môžu vybrať z nasledovných služieb: solárium, fínska sauna, whirlpool a rôzne masáže. Ostatné služby, ktoré hotel Grand ponúka sú: pranie, žehlenie, budenie telefónom, zabezpečenie taxi služby, telefón, fax, kopírovanie a internet. [30]

Obr. 4. 8 Hotel Grand ***

Zdroj: [30]

Penzión Da Giacomo sa nachádza neďaleko centra mesta. Ponúka ubytovanie v šiestich dvojlôžkových izbách a dvoch apartmánach s možnosťou prístelky. Vybavenie izieb je charakteristické pre izby penziónu, každá izba má svoju kúpeľňu, šampón, tekuté mydlá, papuče, sušič vlasov, televízor LCD, telefón a pripojenie k internetu. Stravovacie služby pre ubytovaných hostí sú raňajky zahrnuté v cene, polpenzia, plná penzia sú možné za príplatok. K dispozícii je reštaurácia pre verejnosť i ubytovaných. [35]

Obr. 4. 9 Penzión Da Giacomo

Zdroj: [35]

Stravovacích zariadení sa v meste nachádza niekoľko desiatok. Turisti, ale aj domáce obyvateľstvo si môže vybrať zo širokého spektra reštaurácií, kaviarní, cukrární či čajovní. Reštaurácie v meste ponúkajú špeciality z kuchýň rôznych krajín, ako napríklad slovenskej, českej, talianskej, čínskej, a pod. V kaviarňach rôzneho dizajnu, ktoré sa v meste nachádzajú si môžu návštevníci mesta vychutnať svoj dúšok kávy. Každá prevádzka sa snaží pre svojich hostí zabezpečiť čo najvyššiu kvalitu, komfort a pohodlie.

Bačova koliba ponúka slovenské špeciality a iné rôzne pochúťky pre túto krajinu typické. Medzi tieto jedlá patria bezpochybne bryndzové halušky či rôzne špeciality pripravované z bryndze. V jedálnom lístku sa ďalej nachádzajú rôzne mäsa, šaláty, polievky, dezerty, súčasťou ponuky je tiež denné menu. Reštaurácia ponúka možnosť rezervácie pre rôzne posedenia podľa prania zákazníka. Exteriér a interiér prevádzky je sedliackeho vzhľadu. [22]

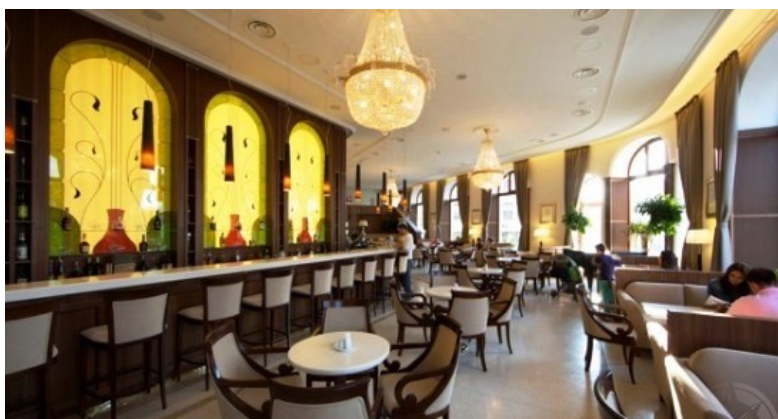
Obr. 4. 10 Bačova koliba

Zdroj: [22]

Kaviareň Sissi sa nachádza v budove hotela Elizabeth. Patrí medzi kaviarne s históriou a tradíciou vďaka miestu, kde sa nachádza. Interiér kaviarne je v secesnom štýle a ponúka tak príjemné posedenie pre rôzne oficiálne, ale i neoficiálne posedenia. V ponuke sa okrem rôznych nápojov pre kaviareň typických nachádzajú aj rôzne špeciality, denné menu, a pod. Kaviareň má k dispozícii detský kútik pre najmenších. [32]

Obr. 4. 11 Interiér kaviarne Sisi

Zdroj: [33]

Reštaurácia Bašta patrí medzi obľúbené stravovacie zariadenie v meste. Nachádza sa v širšom centre mesta. Svojim hosťom ponúka slovenskú kuchyňu, ale i iné jedlá. Prevádzka funguje non - stop. Reštaurácii prináleží bezplatné parkovisko, pre deti ihrisko a tenisové kurty. Nachádzajú sa tu fajčiarske a nefajčiarske časti. V letných mesiacoch je možnosť posedenia na letnej terase. [23]

V meste sa nachádza aj niekoľko **športových stredísk**, patria medzi ne: Mestská športová hala, Športová viacúčelová hala AŠK DUKLA Trenčín, Letná plaváreň, Krytá plaváreň, Mestský futbalový štadión, Zimný štadión, Kolkáreň, Bowling, Tenisové kurty, Športový areál na Ostrove, Cvičná horolezecká stena, Jazda na koni, niekoľko fitness centier.

4.4 Prírodný potenciál mesta Trenčín

Medzi prírodné atraktivity mesta môžeme zahrnúť lesopark Brezina, ktorý sa nachádza nad centrom mesta, turistické chodníčky pre pešiu turistiku a cyklo trasy pre cyklo turistiku.

Lesopark Brezina a jeho lokalita sa nachádza na juhozápadnom výbežku Strážovských vrchov, ktorý zasahuje až do mesta Trenčín. História tohto lesoparku sa viaže s históriou hradu. Za zalesnenie vďačíme trenčianskemu archivárovi Ľudovítovi Bonaventúrovi, ktorý má zásluhu aj v objavení Rímskeho nápisu na hradnej skale. Prvým porastom, ktorý sa na tomto mieste uchytil boli stromy brezy, od čoho je odvodený názov lesoparku Brezina. Dnešná rozloha je 212,68 ha. Medzi iné frekventované porasty patria aj hrab, buk, javor, brest, smrek, borovica a smrekovec. Má ideálnu polohu, pretože je v tesnej blízkosti centra mesta pre obyvateľov mesta či návštevníkov mesta, má blahodarné účinky na psychickú, ale i fyzickú stránku človeka. Lesopark je vhodný na prechádzku, pešiu turistiku, ideálne miesto pre horský bicykel a ak je k dispozícii snehová prikrývka, je tu možné bežkovanie na lyžiach. Z Breziny sa dá dostať ďalej do prímestských obcí ako sú Soblahov, Kubrá, Kubrica. Lesopark ponúka niekoľko peších trás. Prvá trasa sa nazýva Náučný chodník – vznik a vývoj lesa, dokončený bol v roku 1989. Dĺžka trate je 1500 m, pozdĺž trate sú umiestnené informačné tabule o lesoparku. Vstup na túto trať je možný zo sídliska Juh alebo od Hotela Brezina. Názov druhej trate je Náučný chodník – Sever, skladá sa zo siedmich stanovišť. Pozdĺž trate sú taktiež umiestnené informačné tabule o histórii lesoparku, rôznych rastlinách a živočíchoch. Prevýšenie tejto trate je 43 m. Poslednou traťou, s ktorou sa v lesoparku stretávame nesie názov Kyslíková dráha. Táto trať je zložená z päť kilometrového okruhu a prevýšením 100 m. Pozdĺž dráhy je vytvorených niekoľko cvičísk, vyrobené pre cvičenie, nachádzajú sa tu rôzne laná na šplhanie, alebo predmety na dvíhanie sa a posilňovanie. Na kopci z južnej časti sa nachádzajú altánky a ohnisko pre opekanie a grilovanie, súčasťou je aj detské ihrisko či kiosk, ktorý býva počas letnej sezóny otvorený a ponúka návštevníkom lesoparku občerstvenie. Lesopark Brezina ponúka turistom aj vyhlíadku s názvom Štefánikova vyhlíadka, z ktorej je nádherný výhľad na severovýchodnú časť mesta. [34] V Prílohe 2 je uvedený orientačný plán lesoparku Brezina.

Obr. 4. 12Lesopark

Zdroj: [34]

Cykloturistika je obľúbeným športom avšak nepatrí medzi podporované športy v meste, Nenachádza sa tu veľa dobre udržiavaných cyklotrás avšak sú dobre označené. Medzi odporúčané cyklotrasy patrí:

Trenčín – Soblahov – Mníchova Lehota – Trenčianska Turná – Selec – Trenčianske Stankovce. Táto trasa meria 40 km, a má zelené označenie.

Vážska cyklomagistrála je jedna z najdlhších cyklo trás na Slovensku, jej celková dĺžka je cca 250 km, značenie vedie od Žiliny po Piešťany, značenie je však staršie. Vážska cyklomagistrála a jej odbočky:

Piešťany – Trenčín, červená značka, Dĺžka trasy: 40 km

Trenčín – Považská Bystrica, červená značka, Dĺžka trasy: 56 km

Piešťany – Trenčín – Nemšová, modrá značka, Dĺžka trasy: 59 km [19]

Pešia turistika je v meste tiež veľmi obľubovaná a dobre značená. Tu je niekoľko turistických chodníčkov, ktoré Hanušín [8] opisuje vo svojej publikácii.

Jedna z ponúkaných vedie: Sídlisko Juh II – Dušova dolina – Štefánikova vyhládka – centrum. Poloha trasy sú Strážovské vrchy v juhozápadnej časti. Časový rozvrh je spolu 2,5 hod. Prevýšenie je 100 m.

Ďalšou z ponúkaných trás je Trenčín – Kubranská dolina – Trenčianske Teplice. Poloha trasy sú opäť Strážovské vrchy, ale ich západná časť. Časový rozvrh tejto trasy je spolu 3,5 hodiny. Prevýšenie tejto trasy je 488m.

Trasa z Trenčianskych Teplic späť do Trenčína inou cestou je: Trenčianske Teplice – Chata pod Ostrým vrchom – Soblahov – Trenčín. Celkový časový rozvrh trasy tvorí 5,5 hod. Prevýšenie trasy 489 m.

5. Analýza možností rozvoja cestovného ruchu mesta Trenčín

V tejto kapitole bude zrealizovaná analýza SWOT, ktorá bude aplikovaná na mesto Trenčín. Analýza SWOT je marketingový nástroj, jej názov pochádza zo začiatočných písmen anglických slov: Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats, ktoré znamenajú silné a slabé stránky, príležitosti a hrozby. Analýza bola zhotovená na základe analýzy dostupných informácií a na základe osobných znalostí mesta.

Silné stránky – Strengths

Dopravné možnosti

Cez mesto prechádza diaľnica, ktorou je možno sa dostať do hlavného mesta Bratislava alebo smerom na mesto Žilina. Diaľnica predstavuje pre turizmus obrovskú výhodu a tou je úspora času. Vlaková doprava je ďalšia z foriem dopravy, ktorú môžu účastníci na cestovnom ruchu využiť. Mestská hromadná doprava premáva v každej časti mesta a uľahčuje pohyb obyvateľstva či turistov v meste.

Zaujímavá história mesta

Atraktívnym atribútom pre potenciálnych účastníkov na cestovnom ruchu je história. V meste sa nachádza slušné množstvo kultúrnych pamätihodností. História jednej z prvých pamiatok siaha až do roku 179 n. l., jedná sa o pamiatku Rímsky nápis na hradnej skale

Kultúrny život

Mesto je bohaté na kultúrne zariadenia, nachádza sa tu niekoľko múzeí či galérií a kín. Usporiadávanie pravidelných kultúrnych akcií a podujatí pomáhajú propagovať mesto. Mesto má vlastný areál výstavniska, kde sa nachádza niekoľko výstavných hál, kde sa každý mesiac koná niekoľko výstav. Areál letiska, ktorý síce neposkytuje služby verejnosti, no slúži ako priestor pre konanie každoročného hudobného festivalu Pohoda. Mesto si neustále udržuje svoju tradíciu pomocou folklórnych súborov, ktoré v meste fungujú. V meste sa nachádzajú dve obchodno – zábavné nákupné centrá, nákupy môžu byť tiež motívom účastníka na cestovnom ruchu.

Športové vyžitie

Mesto ponúka pre turistov, ale i pre domácich obyvateľov niekoľko zrekonštruovaných športových areálov, fitness centier a mestskú športovú halu. Nachádzajú

sa tu dva štadióny, a to futbalový a zimný hokejový. Futbalové či hokejové zápasy sú prívalom športových nadšencov, a aj takouto formou podporujú cestovný ruch mesta. Ďalším lákadlom pre návštevníkov mesta môže byť motokárová dráha, je hala so špeciálnym povrchom pre motokáry, ktorá má vlastné reštauračné zariadenie.

Hrádza, ktorá sa nachádza popri rieke Váh je vhodná na cykloturistiku, prechádzku či pre priaznivcov korčuľovania. Na rieke Váh je možnosť jazdy motorovými člmi, rybárčenie či kúpanie.

Lesopark Brezina, ktorý je súčasťou mesta je vhodný na pešiu a cyklo turistiku, nachádza sa tu niekoľko náučných chodníčkov, detské ihrisko, ohnisko vhodné pre opekanie či miestny kiosk, ktorý zväčša v letných mesiacoch poskytuje občerstvenie. Motokárová dráha, je hala so špeciálnym povrchom pre motokáry, ktorá má vlastné reštauračné zariadenie.

Stravovacie zariadenia

Mesto ponúka široké spektrum príjemných miest pre stravovanie, relaxovanie a trávenie chvíľ voľného času v rôznych reštauráciách s domácou či zahraničnou kuchyňou, kaviarňach, cukrárňach, vinárňach či rôznych baroch. Kvalitné stravovacie služby sú jedným zo základných atribútov cestovného ruchu a vďaka hojnému počtu, ktoré sa v meste nachádzajú sa zaraďujú medzi silné stránky.

Ubytovacie zariadenia

V meste sa nachádza množstvo ubytovacích zariadení, kde môžu potenciálni návštevníci mesta nájsť prenocovanie. Vybrať si turisti môžu od luxusných štvor hviezdičkových hotelov až po skromnejšie penzióny či ubytovne. Podobne ako pri stravovacích je i ubytovacích zariadení veľký výber, preto patrí medzi silné stránky. Podrobnejší zoznam ubytovacích zariadení mesta viz Tab. 4.1. Ubytovacie zariadenia mesta Trenčín.

Slabé stránky – Weaknesses

Dopravná infraštruktúra

Zlé riešenie dopravnej situácie –v centre mesta sa vytvára dopravná špička, ktorá spôsobuje meškanie spojov či už mestskej, prímestskej alebo diaľkovej autobusovej dopravy.

V meste sa nachádza jeden cestný most, ktorý býva veľmi vyťažенý. Mestu chýba obchvat, ktorý by vyriešil niektoré dopravné problémy.

Ďalším z problémov dopravy je časové riešenie mestskej hromadnej dopravy, ktorá síce premáva vo všetkých častiach mesta, no s nepravidelným a riedkym intervalom. Chýba diaľnica smerom na Českú republiku, napríklad smerom na mesto Brno, čo by uľahčilo dopravnú situáciu. Nevyhovujúci je aj technický stav cestných komunikácií.

Kultúra

Na Mierovom námestí sa nachádza pódium, ktoré bolo spočiatku vybudované ako dočasné, no po niekoľkých rokoch sa z neho stalo trvalé. Má nevyhovujúci dizajn a potrebuje rekonštrukciu. Koná sa tu množstvo rôznych kultúrnych podujatí, ktoré by lepšie vyzerali na novom pódii.

Príležitosti – Opportunities

Propagácia mesta

Partnerské mestá pomáhajú propagovať mesto. Sú to: Cran-Gevrier vo Francúzsku, Zlín v Českej republike, Tarnow v Poľsku, Casalecchio di Reno v Taliansku, Békéscaba v Maďarsku a Kragujevac v Srbsku. Viacej partnerských miest by znamenalo lepšie zviditeľnenie a propagáciu mesta a väčší počet turistov. Mesto sa dokáže veľmi dobre propagovať aj na svojich webových stránkach, k dispozícii sú tu štyri online kamery, ktoré si môžu potenciálni turisti prezrieť.

Doprava

V meste prebieha budovanie vysokorýchlostnej železničnej trate. Trať má byť zmodernizovaná, viesť centrom mesta a istý úsek trate má byť novo postavený, tento projekt by mal byť dokončený v roku 2015. Ďalším dopravným projektom mesta je stavba nového mostu, realizácia prebieha. Na túto stavbu by mala nadväzovať výstavba juhovýchodného obchvatu mesta, ktorého realizácia sa zatiaľ len plánuje.

Športové vyžitie

Kvôli výstavbe železničnej trate a jej modernizácii bola v roku 2010 Trenčine postavená nová plaváreň. Táto nová plaváreň je stále nevyužitá, zatvorená a používa sa stará,

ktorá by už mala byť zatvorená. Podľa informácií z médií nová letná plaváreň nemá prítok vody, kanalizáciu a dokonca ani plyn. Sú to zariadenia, ktoré sú dôležitou súčasťou a bez neho nemá plaváreň žiaden význam. Nová letná plaváreň je pre mesto príležitosťou, ak mesto urobí príslušné opatrenia, pre jej otvorenie.

Hrozby – Threats

Kultúra

Pre mesto je hrozbou stav Trenčianskeho hradu. Pred niekoľkými rokmi došlo k pádu opevnenia, preto by bola vhodná rekonštrukcia hradu. Ďalším problémom je nevhodná komercializácia hradu. Na hrade je postavené pódium s obrovským bielym prístreškom, ktorý kazí jeho vzhľad, výhodnejšou investíciou by bola investícia opevnenia hradu. Pódium je používané na rôzne kultúrne podujatia, ktoré sa na hrade organizujú. Keby bolo pódium nenápadné, dizajn by pôsobil krajšie.

Dopravná infraštruktúra

Neustále odkladanie stavby nového mosta nie je vôbec pre mesto výhodná situácia. Termín dokončenia stavby sa neustále posúva a dopravná situácia mesta je čoraz horšia. Podľa posledných informácií z médií by mal byť most dokončený na jar v roku 2015, stavbu realizuje spoločnosť ZIPP-STRABAG za cenu takmer 37 miliónov eur, z 85% financované z fondov európskej únie (Operačný program Doprava). [38] Hrozbou pre účastníkov na cestovnom ruchu môže byť aj súčasný stav autobusovej a železničnej stanice, jej rekonštrukcia je síce plánovaná a spôsobí ďalšie dopravné chaosy, no je nevyhnutná.

Športové využitie

Plaváreň, ktorá je novo postavená má niekoľko nedostatkov, ktoré nie sú pre potenciálnych návštevníkov či domáce obyvateľstvo priaznivé. Kvôli modernizácii železničnej trate bola postavená nová letná plaváreň, pretože cez tú, ktorá dnes ešte funguje povedie trať. Avšak modernizácia trate ešte nie je dokončená, má byť ukončená až v roku 2015, plaváreň je vybudovaná od roku 2010 a má niekoľko nedostatkov, chýba jej prítok vody, plyn či kanalizácia, neboli použité technológie 21. storočia ako napríklad namiesto antikorového bazéna bol postavený obyčajný, plavecký bazén starej plavárne má 50 m, novej plavárne má 25 m. Mesto plánuje dokončiť vybudovanie sietí, kým sa nová plaváreň využije,

mesto bude musieť zbytočne vynaložiť finančné prostriedky na jej obnovu, a to je neefektívne využívanie financií.

Ďalšou hrozbou je absencia cyklo trás pozdĺž cestnej komunikácie. Mestá napríklad v susednej Českej republike, konkrétne napríklad mesto Uherské Hradište disponuje s cyklo trasami či v centre mesta, alebo priamo vedľa miestnej komunikácie, v spojení s okolitými obcami. Toto v meste Trenčín chýba.

6. Návrhy a odporúčania

Po vykonaní analýzy SWOT, určení silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb boli vykonané následné návrhy a odporúčania, ktoré by zlepšili potenciál cestovného ruchu v meste Trenčín. Mesto má vhodný potenciál pre rozvoj cestovného ruchu, ponúka bohatú históriu, kultúrne dedičstvo so slušným množstvom historických pamätihodností, rôzne kultúrne podujatia, rôzne športové zariadenia či relatívne dobrú dopravnú dostupnosť. Medzi spomínané návrhy a odporúčania boli zaradené návrhy v oblastiach dopravy, kultúry a športu.

Dopravná infraštruktúra

Doprava centrom mesta sa každým dňom zhoršuje, projekt stavby nového mosta je zahájený, no mestu chýba jeho dlho sľubovaný juhovýchodný obchvat, ktorý by uľahčil a zlepšil dopravnú situáciu v meste. Pominuli by tak kolóny áut a mestská hromadná doprava by v čase špičky bola takmer presná.

Ďalším návrhom na zlepšenie dopravnej infraštruktúry je zmena nepravidelného časového intervalu mestskej hromadnej dopravy, i keď premáva v každej časti mesta, no v niektorých častiach mesta najmä Nové Zlatovce, Zlatovce či Kubrá by bolo výhodné zaviesť viac spojov. Veľa ľudí sa tak nemôže dopraviť na autobusovú stanicu napríklad, aby sa včas ľudia dopravili do práce.

Výhodná investícia by bola, ak by existovala diaľnica, ktorá by viedla smerom na Českú republiku napr. smerom na mesto Brno. Diaľnica by tak urýchlila dopravné spojenie do mesta Brno, smer Praha. Na Slovensku sa nachádza veľa študentov, či ľudí, ktorí cestujú za prácou, takýto projekt, by bol len pozitívom aj pre návštevníkov cestujúcich do Českej republiky a mesto Trenčín by sa stalo tranzitným – i to môžeme považovať za podporu cestovného ruchu mesta. Bohužiaľ táto idea zostáva len teóriou, pretože vláda Slovenskej republiky žiadnu podobnú výstavbu neplánuje.

Stav niektorých cestných komunikácií je v nevyhovujúcom stave, vhodná by bola oprava niektorých úsekov ciest a taktiež urýchlená výstavba obchvatu mesta. Navrhovaný termín začatia výstavby je v roku 2015 a jeho dokončenie v roku 2020. Obchvat by bol dlhý maximálne 5 km. Juhovýchodný obchvat mesta financuje štát, prostredníctvom Slovenskej správy ciest – investičná výstavba Žilina.

Kultúra

Mesto patrí medzi mestá s bohatým kultúrnym životom. Konajú sa tu pravidelné kultúrne podujatia, ktoré sa väčšinou organizujú na Mierovom námestí na miestnom pódii, ktoré je v nežiadacom stave. Spočiatku bolo postavené ako provizórne či dočasné, no dnes už je súčasťou námestia a jeho nelichotivý stav kazí prvý dojem pri pohľade na námestie. Vhodná rekonštrukcia pódia by zmenila vzhľad námestia na krajší. Po osobnej návšteve na Mestskom úrade mesta Trenčín bola zistená plánovaná rekonštrukcia celého námestia aj s pódium, na konkrétnych informáciách ohľadom použitého materiálu, financovania zatiaľ mesto pracuje. Na uvedenej fotografii, ktorú zdokumentovala autorka je vidieť nevyhovujúci stav pódia.

Obr.6 1 Pódium na Mierovom námestí

Zdroj: vlastná fotodokumentácia

Propagácia mesta

Mierové námestie môžeme považovať za hlavné či významné námestie z pohľadu histórie a služieb, ktoré ponúka. Nachádza sa na ňom Turistické informačné centrum. V čase mimo otváraciu dobu informačného centra, nie je v meste informačný prostriedok, ktorý by podal potenciálnym návštevníkom informácie o meste, preto by bola výhodná investícia do zvukových informačných tabúl, ako je tak v iných mestách ako napríklad v susednej Českej republike, konkrétne v Uherskom Hradišti. V meste by bola postačujúca jedna, ktorá by sa nachádzala napríklad práve na Mierovom námestí. Bola by to isto prospešná a vhodná investícia mesta. Cena kompletnej informačnej tabule s inštaláciou sa pohybuje v rozmedzí 80 000 – 180 000,- Kč (3200 - 7200 €). Cena závisí od rôznych parametrov, použitého

materiálu a pod. Po osobnom zisťovaní autorky práce bolo zistené, že mesto zatiaľ o žiadnych zvukových tabuliach neuvažuje.

Mesto je v spolupráci so šiestimi partnerskými mestami v štátoch- Česká republika, Taliansko, Maďarsko a Srbsko. Rozšírenie partnerských miest by viedlo k väčšej propagácii mesta, dostalo by sa viacerým ľuďom do podvedomia mesto Trenčín, mohlo by to prilákať viac turistov a zlepšiť tak turizmus v meste. Mesto organizuje rôzne podujatia s partnerskými mestami, najmä s Francúzskym mestom Cran Grevier a Talianskym mestom Casalecchio di Reno.

Športové vyžitie

Cyklotrasy v mestách v susednej Českej republike sú už takmer samozrejmosťou, no v našej republike to tak nie je. Aj keď sa označené trasy v meste a jeho okolí nachádzajú, nie je tu vybudovaná cestná komunikácia. Bola by to výhodná investícia pre miestne obyvateľstvo, ale i pre návštevníkov mesta Trenčín s cieľom cykloturistiky. Cyklotrasy, ktoré by spojili mesto s okolitými obcami by boli priaznivé aj pre životné prostredie, kedy by namiesto áut využili bicykle, ktoré sú ekologickejšie. Podľa posledných informácií z médií sa o cyklotrase, ktorá by viedla cez centrum mesta Trenčín reálne uvažuje. V pláne je vybudovať samostatný cyklochodník, ktorý by bol bezpečnejší alebo lacnejší variant namaľovanie cyklopruhov na cestu. Podľa odhadu by projekt stál cca 200 tisíc eur, namaľovaných by mohlo byť cca 50 km cyklo pruhov v meste. Pre realizáciu varianty, ktorý pozostáva z vybudovaní samostatných cyklochodníkov je potreba 480 tisíc eur. Jednou z možností financovania je využitie Eurofondov. Keď bude mať mesto vybavené potrebné povolenia a dostatok kapitálu, chcú začať výstavbu ešte počas tohto kalendárneho roku 2013. [25]

Hrádza, ktorá sa nachádza popri rieke Váh vedie cez celé mesto, jej stav, nie je najpriaznivejší. Opravu hrádze by uvítali nadšenci korčúl, bicyklov či verejnosť a potenciálni návštevníci mesta pre príjemnú prechádzku. Oprava povrchu hrádze je v pláne mesta, no len na jednej strane brehu, na konkrétnejších informáciách sa neustále pracuje. Od marca sa vedie verejná diskusia na tému Nábřežie mesta. Ide o tému, na ktorej sa preberá zmena vzhľadu nábřežia pri rieke Váh, veľa informácií momentálne nie je k dispozícii, všetko je vec času ako sa diskusie vyvinú, a ako sa následne štatút mesta rozhodne pokračovať. Na dvoch nasledujúcich fotografiách autorky je vidieť aktuálny stav hrádze v meste Trenčín.

Obr.6 2 Hrádza

Obr.6 3 Bližší záber stavu hrádze

Zdroj: Obr. 6.2 a Obr. 6.3 – vlastná fotodokumentácia

Mesto disponuje s krytou plavárňou, ktorá je k dispozícii celoročne, letné kúpalisko, ktoré funguje počas letnej sezóny no nenachádza sa žiaden aqua park. Najbližšie aqua parky sa nachádzajú na českej strane v mestách Uherský Brod (vzdialené 45 km) a Uherské Hradište (vzdialené 64 km), na slovenskej strane sú najbližšie v okruhu 100 km a sú to v mestách a obciach Senec, Galanta, Vyhne a Terchová. Okruh 100 km je dosť ďaleko, preto výstavba aqua parku, by bola výhodnou investíciou pre rozvoj cestovného ruchu mesta. Prilákalo by množstvo turistov z blízkeho okolia a pre miestne obyvateľstvo by bolo tiež pozitívom. Po osobnej návšteve autorky na Mestskom úrade v Trenčíne zistila, že mesto nemá v pláne takúto investíciu.

7. Záver

Cestovný ruch patrí medzi odvetvia so širokou škálou definícií. Môžeme ho chápať ako nové a moderné odvetvie s rýchlou tendenciou rozvíjania sa a vyvíjania sa. V posledných rokoch cestovný ruch zaradíme do nášho každodenného života, túto skutočnosť si dokážu uvedomiť len niektorí z nás.

Témou bakalárskej práce bol Rozvoj potenciálu cestovného ruchu mesta Trenčín. Bola to vhodná téma, pretože mesto v sebe nesie potenciál pre rozvoj turizmu. Práca bola rozdelená na dve časti – teoretickú a praktickú časť. V teoretickej časti boli vysvetlené základné pojmy cestovného ruchu, spomenutá bola typológia cestovného ruchu, destinácia či analýza SWOT, ktorá bola v práci použitá. Praktická časť bola venovaná analýze mesta, ktorá pozostávala z uvedenia histórie mesta, krátkou charakteristikou niektorých kultúrnych pamätihodností, kultúrny život v meste, uvedené boli dopravné možnosti, prírodné predpoklady, kde bol spomenutý miestny lesopark a niekoľko trás pre pešiu turistiku a cykloturistiku. Hlavnou časťou praktickej časti bola analýza SWOT, ktorá bola aplikovaná na mesto Trenčín. Analýza bola spracovaná na základe autorkiných poznatkov o meste. Na základe tejto metódy bolo mesto zanalyzované a vytvorené návrhy a odporúčania autorky pre zlepšenie potenciálu cestovného ruchu mesta.

Cieľom bakalárskej práce bolo analyzovať potenciál cestovného ruchu mesta Trenčín a všetkých rôznych atribútov, ktoré sa môžu stať cieľom návštevy potenciálnych návštevníkov mesta. Podľa autorky práce bolo tohto cieľu dosiahnuté a všetky návrhy autorky boli spomenuté v príslušnej kapitole, ktorá sa touto problematikou zaoberá.

Písanie a pracovanie na bakalárskej práci bolo pre autorku zaujímavé a obrovským prínosom, pretože prišla k zisteniam, ktoré doposiaľ nepoznala, rozšírila si svoje vedomosti a poznatky o meste, v ktorom žije od detstva. Informácie pre bakalársku prácu boli čerpané z rôznej literatúry z miestnej knižnice v Trenčíne, študentskej knižnice v Uherskom Hradišti a konzultácií s vedúcim práce. Táto práca môže byť prínosom pre všetkých, ktorých mesto zaujíma či už z pohľadu turistu alebo človeka, ktorý má záujem zlepšiť cestovný ruch mesta Trenčín.

Zoznam použitej literatúry

Knižné zdroje:

- [1] BÁRTA, Vladimír. *Retail marketing*. 1. vyd. Praha: Management press, 2009. ISBN: 978-80-7261-207-9.
- [2] BLAŽKOVÁ, Martina. *Marketingové řízení a plánování pro malé a střední podniky*. 1. vyd. Praha: Grada publishing, 2007. ISBN: 978-80-247-1535-3.
- [3] DROBNÁ, Daniela a Eva Morávková. *Cestovní ruch pro střední školy a veřejnost*. 2. vyd. Praha: Fortuna, 2010. ISBN: 978-80-7373-079-6.
- [4] GÚČIK, Marián et al. *Marketing cestovného ruchu*. 1. vyd. Banská Bystrica: Dali-BB, 2011. ISBN: 978-80-89090-85-3.
- [5] GÚČIK, Marián. *Cestovný ruch, Politika a ekonomia*. 1. vyd. Banská Bystrica: Dali-BB, 2011. ISBN: 978-80-89090-98-3.
- [6] GÚČIK, Marián. *Cestovný ruch, Úvod do štúdia*. 1. vyd. Banská Bystrica: Dali-BB, 2010. ISBN: 978-80-89090-80-8.
- [7] HÁBL, Vlastimil a Eva MIKULOVA. *Karner sv. Michala*. 1. vyd. Trenčín: MS Design, 2009. ISBN: 978-80-89378-11-1.
- [8] HANUŠÍN, Ján. *Trenčín a okolie*. 1. vyd. Bratislava: Dajama, 2005. ISBN 80-89226-02-7.
- [9] HESKOVÁ, Marie. *Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 2006. ISBN: 80-7168-948-3.
- [10] HOLEŠINSKÁ, Andrea. *Destinační management jako nástroj regionální politiky cestovního ruchu*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN: 978-80-210-5847-7.
- [11] INDROVÁ, Jarmila. et. al. *Cestovní ruch (základy)*. Praha: Vysoká škola ekonomická (Oeconomica), 2007. ISBN: 978-80-245-1252-5.

- [12] ORIEŠKA, Ján. *Služby cestovného ruchu I. časť*. 1.vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2010. ISBN: 978-80-10-01831-4.
- [13] ORIEŠKA, Ján. *Služby cestovného ruchu II. časť*. 1.vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2010. ISBN: 978-80-10-02030-0.
- [14] PALATKOVÁ, Monika. *Marketingový management destinace*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN: 978-80-247-3749-2.
- [15] PÁSKOVÁ, Martina a Josef ZELENKA. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. 2. vyd. Praha: Linde, 2012. ISBN: 978-80-7201-880-2.
- [16] RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch: soubor studijních materiálů*. 3. vyd. Ostrava: KEY Publishing, 2009. ISBN: 978-80-7418-028-6.
- [17] ŠIŠMIŠ, Milan. *Vlastivedná monografia I*. 1.vyd. Bratislava: Alfa press, 1993. ISBN: 80-05-01114-8.
- [18] ŠIŠMIŠ, Milan. *Vlastivedná monografia II*. 1.vyd. Bratislava: Alfa press, 1997. ISBN: 80-88811-62-7.
- [19] *Trenčín: Sprievodca mestom*. 1.vyd. Trenčín: Mestský úrad, 2002. ISBN: 80-968762-2-8.
- [20] *Trenčiansky kraj*, 1. vyd. Trenčín: Úrad Trenčianskeho samosprávneho kraja, 1997.
- [21] Ústav turizmu s. r. o. *Regionalizácia cestovného ruchu v Slovenskej republike*. 1.vyd. Bratislava: Ministerstvo hospodárstva obor cestovný ruch, 2005.

Elektronické zdroje:

- [22] Bačova koliba [online]. [cit. 2013 – 04 – 11]. Dostupné z: <http://www.bacovakoliba.sk/>
- [23] Bašta reštaurácia [online]. [cit. 2013 – 04 – 12]. Dostupné z: <http://www.restaurantbasta.sk/>
- [24] Cestná sieť [online]. [cit. 2013 – 03 – 30]. Dostupné z: http://www.sctsk.sk/buxus/images/maps/okres_trencin.jpg
- [25] Cyklotrasa mesta [online]. [cit. 2013 – 04 – 25]. Dostupné z: <http://trencin.sme.sk/c/6745026/cyklotrasu-v-trencine-chcu-budovat-tento-rok.html>
- [26] České regióny [online]. [cit. 2013 – 03 – 20]. Dostupné z: <http://www.czechtourism.cz/regiony/mapa-turistickych-regionu-a-oblasti/>
- [27] Doprava [online]. [cit. 2013 – 04 – 12]. Dostupné z: <http://www.trencin.sk/12293>
- [28] Demografické informácie [online]. [cit. 2013 – 04 – 10]. Dostupné z: <http://www.trencin.sk/demografia>
- [29] Geografia [online]. [cit. 2013 – 04 – 13]. Dostupné z: <http://www.trencin.sk/geografia>
- [30] Hotel Grand [online]. [cit. 2013 – 04 – 12]. Dostupné z: <http://www.grand-hotel.sk/sk/>
- [31] Hotel Elizabeth [online]. [cit. 2013 – 04 – 14]. Dostupné z: <http://www.hotelelizabeth.sk>
- [32] Kaviareň Sisi [online]. [cit. 2013 – 04 – 12]. Dostupné z : <http://www.hotelelizabeth.sk/gastronomia/>
- [33] Interier Kaviareň Sisi [online]. [cit. 2013 – 04 – 12]. Dostupné z : <http://www.pluska.sk/fotogaleria/?foto=trencin-hotel-elizabeth-160.jpg&clanok=586012>
- [34] Lesopark Brezina [online]. [cit. 2013 – 04 – 16]. Dostupné z: <http://www.visittrencin.sk/objekt/lesopark-brezina>
- [35] Penzión da Giacomo [online]. [cit. 2013 – 04 – 10]. Dostupné z: <http://www.penziondagiacomo.sk/>

- [36]Regióny Slovenska [online]. [cit. 2013 – 03 – 20]. Dostupné z:
<http://www.slovakia.travel/portal.aspx?l=1&ami=8007&smi=8007>
- [37]Štatistický úrad Slovenskej republiky – Nezamestnanosť v Trenčianskom kraji [online]. [cit. 2013 – 04 – 15]. Dostupné z
<http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=45134>
- [38]Trenčiansky most [online]. [cit. 2013 – 04 – 20]. Dostupné z:
<http://www.mindop.sk/index/index.php?ids=36301&prm2=109686>
- [39]Výbor mestských častí - Urbanizácia [online]. [cit. 2013 – 03 – 29]. Dostupné z:
<http://www.trencin.sk/12317>
- [40]Vlakové trate [online]. [cit. 2013 – 03 – 30]. Dostupné z:
<http://www.zelpage.cz/trate/slovensko>
- [41]Židovská synagóga [online]. [cit. 2013 – 03 – 29]. Dostupné z:
<http://www.trencin.sk/12469>
- [42]Železničný koridor [online]. [cit. 2013 – 04 – 12] . Dostupné z:
<http://www.zeleznicne.info/pda/pdaview.php?link=2010070010&PDAtNazev=Koment%E1re>

Zoznam skratiek

a pod. – a podobne

CR – cestovný ruch

km - kilometer

m n. m. – metrov nad morom

napr. - napríklad

n. l. – nášho letopočtu

obr. - obrázok

OSN – Organizácia spojených národov

p. n. l. – pred naším letopočtom

r. – rok

SWOT – Strenghts, Weaknesses, Opportunities, Threats

t.j. – to je

TV – televízor

tzv. – takzvaný

UNWTO – Svetová organizácia cestovného ruchu United World Tourism Organization

Zoznam tabuliek

Tab. 4. 1 Štruktúra obyvateľstva podľa sčítania z r. 2011	25
Tab. 4. 2 Miera evidovanej nezamestnanosti mesta Trenčín	25
Tab. 4. 3 Ubytovacie zariadenia mesta Trenčín	28

Zoznam obrázkov

Obr. 3. 1 Cestovný ruch ako systém.....	8
Obr. 3. 2 Mapa regiónov cestovného ruchu na Slovensku	13
Obr. 3. 3 Mapa turistických regiónov Českej republiky	13
Obr. 4. 1. Mapa Slovenskej republiky.....	17
Obr. 4. 2 Trenčiansky hrad	21
Obr. 4. 3 Rímsky nápis.....	21
Obr. 4. 4 Židovská synagóga.....	23
Obr. 4. 5 Železničný koridor Slovenska.....	26
Obr. 4. 6 Mapa ciest	27
Obr. 4. 7 Hotel Elizabeth.....	29
Obr. 4. 8 Hotel Grand ***	29
Obr. 4. 9 Penzión Da Giacomo	30
Obr. 4. 10 Bačova koliba.....	31
Obr. 4. 11 Interiér kaviarne Sisi	31
Obr. 4. 12 Lesopark.....	33
Obr.6 1 Pódium na Mierovom námestí	40
Obr.6 2 Hrádza	42
Obr.6 3 Bližší záber stavu hrádze.....	42

Prehlásenie o využití výsledkov bakalárskej práce

Prehlasujem, že

- som bola zoznámená s tým, že na moju bakalársku prácu sa plne vzťahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, hlavne § 35 – užitie diela v rámci občianskych a náboženských obradov, v rámci školných predstavení a užití diela školného a § 60 – školné dielo;
- beriem na vedomie, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (ďalej len VŠB-TUO) má právo nezárobkovo, ku svojej vnútornej potrebe bakalársku prácu použiť (§ 35 odst. 3);
- súhlasím s tým, že bakalárska práca bude v elektronickej podobe archivovaná v Ústrednej knižnici – VŠB-TUO a jeden výtlačok bude uložený u vedúceho bakalárskej práce. Súhlasím s tým, že bibliografické údaje o bakalárskej práci budú zverejnené v informačnom systéme VŠB-TUO;
- bolo dohodnuté, že s VŠB-TUO, v prípade záujmu z jej strany, uzavriem licenčnú zmluvu s oprávneným použiť dielo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bolo dohodnuté, že použiť svoje dielo, bakalársku prácu alebo poskytnúť licenciu k jej využitiu môžem len so súhlasom VŠB-TUO, ktorá je oprávnená v tomto prípade odo mňa požadovaný primeraný príspevok na úhradu nákladov, ktoré boli VŠB-TUO na vytvorení diela vynaložené (až do ich skutočnej výšky)

V Uherskom Hradišti dňa 10.5.2013

.....
Paulína Dianová

Zoznam príloh

Príloha 1 Fotografie pamätihodností mesta

Príloha 2 Mapa lesoparku

Príloha 1

Pamätihodnosti mesta Trenčín

Karner sv. Michala

Zdroj: vlastná fotodokumentácia

Katov dom

Zdroj: vlastná fotodokumentácia

Farský kostol a farské schody

Zdroj: vlastná fotodokumentácia

Morový stĺp na Mierovom námestí

Zdroj: vlastná fotodokumentácia

Trenčiansky hrad

Zdroj: vlastná fotodokumentácia

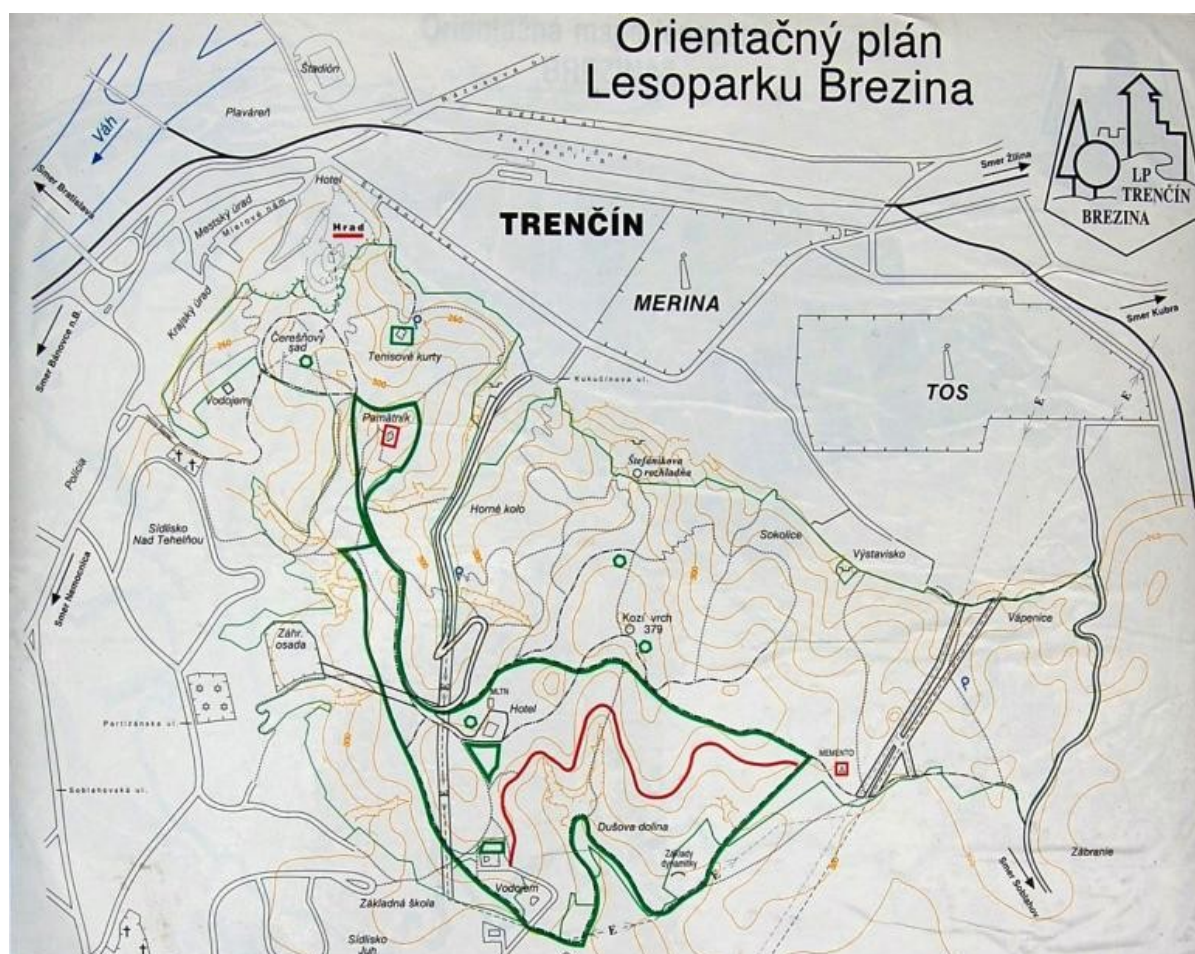
Mestská veža s Mestským úradom – bývalá Mestská radnica

Zdroj: vlastná fotodokumentácia

Príloha 2

Orientačný plán Lesoparku Brezina

Zdroj: [30]